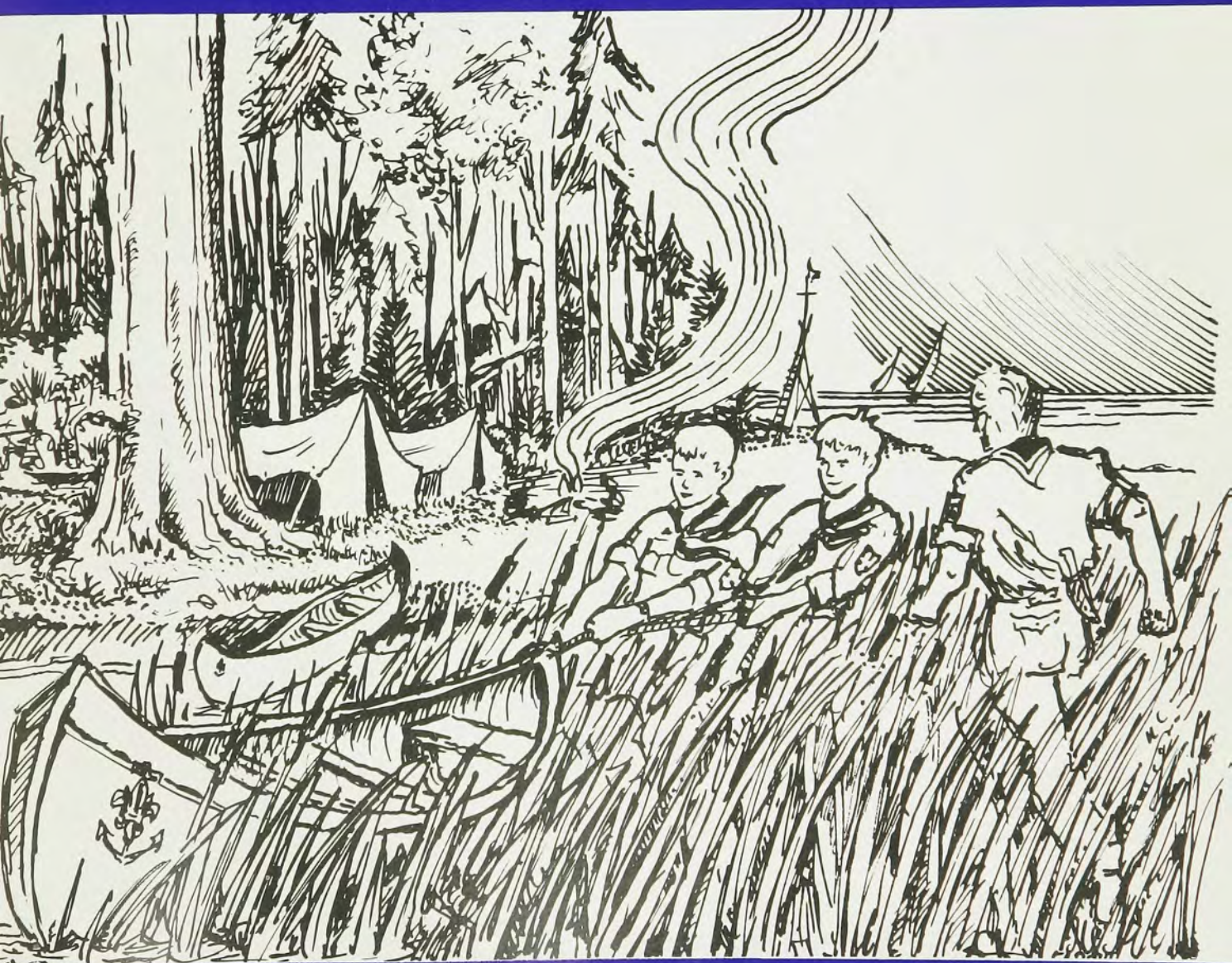

ЮНАК

КВІТЕНЬ 1972 APRIL

● **Ілюстратори цього числа:** Ілюстрація на 2-гій стор. обкладинки — ст. пл. Юрій Савицький. Графічне оформлення 1-шої сторінки — ст. пл. Люба Мазяр і пл. сен. Звенислава Сагайдаківська. ● **Ілюстрації в тексті:** ст. пл. Люба Мазяр, Ніна Мудрик-Мриц, пл. сен. Володимир Гарпун, пл. сен. Звенислава Сагайдаківська. ● **На обкладинці:** Морські пластуни вибираються у мандрівку — рисунок пл. сен. Володимира Гарпуна. ● **У віконці на обкладинці:** Провід і булава морського табору "Чорноморців" у 1971 р. на озері "Стіл Вотер", світлив — ст. пл. А. Филипович.

РІК X
Ч 4 (106)
КВІТЕНЬ
1972

ЗМІСТ

Сторінка:

- 1 Редакційні зауваги про зміст числа
- 2 Подруга Гребля: Гутірка з юними друзями
- 3 Про символи Великодня (К. Ластівка — "Українське Слово")
- 4 Д. Федевич: Воскресіння (вірш)
- 5 О. Кузьмович: А. Оленська-Петришин і проф. д-р В. Петришин
- 6 ОБ: Чорне Море
- 7 М. Вінграновський: Морським рибалкам (вірш)
- 8 Яків: Чорноморська горохова юшка і цупак... на смереці
- 9 ОКА: "А ви щасливі?..."
- 10 Л. Ю.: Пригода з люлькою
- 12 Я. Лучкань: Як розвивалося літунське пластування у США
- 13 В. Поритко: У морсько-літунському таборі
- 15 Г. Бродович: Історія української вишивки
- 17 О. К.: 5-тий конкурс дописів до "Юнака"
- 18 О. Стасюк: "Старі голови" і "Товариш" (вірші)
- 18 К. Одежинська: "Пнуся я по дубі високім" і "Хвилями накидало" (вірші)
- 19 І. Сіра: Вечірні розмови мухи з комарем
- 20 Що нового у Пласті?
- 22 Підготовляємося до 3-ої пластової проби
- 23 Т. Г.: Мистецтво друку
- 24 Хроніка
- 25 Оголошення
- 28 Датки на пресфонд "Юнака" і посмертні згадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. **Головний редактор:** пл. сен. Ольга Кузьмович. **Члени редакційної колегії:** ст. пл. Уляна Близнак, пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Омелян Тарнавський і пл. сен. Олександра Юзенів. **Технічний редактор і адміністратор:** пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — \$7.50 (за два роки — 1972/73 — \$14.00), Австралія — 4.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 6.00 пез., Бельгія — 150.00 бел. фр., Бразилія — 200.00 кр., Вел. Британія — 1.00 фунт, Німеччина — 12.50 н. м., Франція — 15 фр. **Ціна одного числа:** у США і Канаді — 75 центів.

Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора. — Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

З НАГОДИ СВЯТ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

ВІТАЄМО

ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРОВІД

КРАЙОВІ ПЛАСТОВІ ПРОВІДИ

ВСІХ ЮНАКІВ І ЮНАЧОК ТА ВСІХ ЧИТАЧІВ ТА
ПРИХИЛЬНИКІВ «ЮНАКА»

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

РЕДАКЦІЯ ТА АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ЧИТАЙТЕ В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

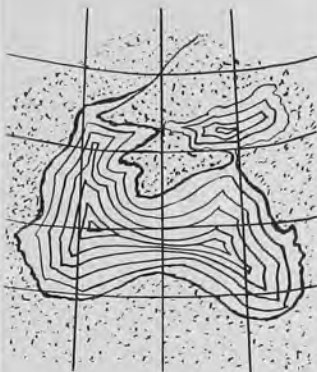
ЮНАК

КВІТЕНЬ, 1972.

НОСТАЛЬГІЯ

СИМВОЛИ
ВЕЛИКОДНЯ

ЧОРНЕ МОРЕ
І ЙОГО НАЗВА

ЯК РОЗВИВАЛОСЯ
ЛІТУНСЬКО-
МОРСЬКЕ
ПЛАСТУВАННЯ

ПРИГОДА
З ЛЮЛЬКОЮ

ДАВНІ ГАГІЛКИ

ГУТІРКА З ЮНИМИ ДРУЗЬЯМИ

"Дай рученятко, серденько Марійко,
З тобою помандруємо удвійку у ті часи,
Що мов би синій дим, з багать
Чабанських в'ється ще нестійко..."

(Л. Мосендз: Волинський рік)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Кожний з нас переживає найглибше споми-
ни із свого дитинства. І поет Леонід Мосендз
стільки найпрекрасніших споминів зберіг у сво-
їй пам'яті про дитячі переживання релігійних
святкувань в оселі своїх предків. Він звертаєть-
ся до своєї маленької доні та веде її своїми
розповідями з чужими на Волинь, яка йому
видається країною казки і чарів.

Уяву дитини поет наповняє образами з во-
линської природи. Ось провесна з набряклими
від соку верхів'яттями, ніжною прозеленню, бар-
вистістю і запахом квітів, співом пташок. Ра-
дість з переживань краси в природі у споминах
поета спліталась із скорботою Голготи, печал-
лю Розп'яття, чаром світла запашних воскових
свічок.

Врешті Великдень! Палко вичікуване свято
з розспіваним храмом, з радісними привітання-
ми "Христос Воскрес!", що наповняли дитячі
серця подивом і захватом. Здавалося, що спів
з церкви і ці привітання лунали з храму на цілий
світ.

А скільки урочистості й радості при вели-
кодньому столі! Він угинався від обильності
великодніх присмак, мінився кольорами краша-
нок і писанок, вабив запахами "яства".

Після урочистостей у церкві і при вели-
кодньому столі молодь збиралася біля церкви
забавлятися. Веснянки, хороводи, гагілки і безу-
пинний дзвін, голос якого сплітався з теплим
промінням весняного сонця, з ароматом роз-
квітлих садів і зелених лугів. Від того всього
будилась у грудях дивна сила — зв'язок з ми-
нулими поколіннями народу. Тому й каже поет
своїй доні: "Не схибиш ти, дитино, вже з до-

роги, яку тобі проклав Волинський рік", бо
переживаннями традиційних релігійних свят во-
на увійде в ланцюг тривалості поколінь.

Таку саму мету мають і оці наші гутірки
з вами, Подруги й Друзі! Ми хочемо, щоб наша
любов до українських традицій та обряду пе-
реллялася у Ваші серця. А це станеться тоді,
коли Ви будете учасниками релігійних практик,
коли будете мати потребу молитов, урочисто-
стей богослужб, поклонів, сповіді й покаян. Ко-
ли розумітимете і відчуватимете глибоку сим-
воліку, теологічну основу, історичну правду та
мистецьку красу наших обрядів.

Ви повинні бути свідомими того, що пле-
каючи наш рідний чудовий церковний обряд,
українську мову у своїх юнацьких виданнях, пи-
шучи писанки, виводячи гагілки, прикрашуючи
українськими великодніми декораціями свої до-
мівки тощо — всім цим Ви прокладаєте кладку
поміж скарбницею культури нашого народу, її
творцями та кожним індивідуальним серцем і
розумом.

Корисно є також прочитати у великодньо-
му часі поему Л. Мосендза "Волинський рік".
Тут поет передає з великою поетичною красою
любов до давніх традицій християнського во-
линського року. Він, як і багато інших наших

Про символи Великодня

Великдень — найбільше і найвеличавіше християнське свято. Звідки мабуть і пішла його назва: **Великдень**.

Однак найстарша назва Великодня — це Пасха Христова, яка походить від жертвової смерті.

Друга назва Великодня — це Христове Воскресення. Слово воскресати дуже старе у слов'ян. Вогонь-сонце-життя були в народньому уявленні синонімами. На хвалу сонця древні слов'яни добували "живий вогонь" при допомозі кресала і сухої губки. Таке добування вогню називали воскрешуванням. Від цього слова можна виводити крест (хрест), кресати, іскра. Воскресення означає отже запалювання, а в переносному значенні — оновлення.

Третя, найпоширеніша назва Христового Воскресення — Великдень. Мабуть, ця назва була звідна в Східній Церкві ще перед заведенням християнства на Руси, бо в "Книзі Отчества" з 777 р., яка була поширена на наших землях, порівнюється світ з яйцем, що його відновив Христос, коли воскрес із гробу.

Великодня свічка має у собі багато символіки. У народньому віруванні вона обороняє від грому і слабости. Тому із засвіченою свічкою люди йшли додому з думкою, що "несуть до хати самого Христа". Тією свічкою розпалюють вогонь, а опісля її гасять та ховають за образи.

Тут виразно бачимо, як стара символіка вогню, очищення і прогнання нечистої сили поєдналася з новою символікою запаленої свічки.

Найбільше однак старих символів збереглося при великодніх печивах, пасках, писанках та великодніх забавах. Треба заздалегідь зазначити, що як народня великодня паска, так і фарбовані яйця — це пережитки давніх часів, а церква їх поборювала, але не могла викоренити, бо вони глибоко ввійшли в народню обрядовість.

Посвячення в церкві пасок, м'ясива та яєць — це залишок дохристиянських приношень жертв. Проти цього звичаю виступали в середньовіччі церковні патріархи, але ці намагання не мали ніяких успіхів, і наша церква цей звичай залишила. Свячення пасок — це виключно український звичай, бо в росіян вже немає паски, тільки "куліч".

поетів, споминаючи своє чарівне дитинство, малюють образи, вичаровують дивну силу в грудях — свідомість, що віра у Воскресення не може вмерти в нашому народі. Вона живе у творах його духа, як також у нас, якщо ми кормимося тим духом.

Христос Воскрес!

Подруга Гребля

ДАВНІ ГАГІЛКИ

Прийшла до нас весна красна,
Гаївочку нам принесла;
Для дівчаток гаївочку,
Для парубків мандрівочку.
Станьте, дівчата, вколо,
Заспівайте си весело.

Слобідка, пов. Борщів

Та вже весна воскресла,
Та щось вона нам принесла:
На дівочки віночки,
На жіночки рубочки,
На хлопчиска шлії,
Бо в них довгі шії.

Теклівка, пов. Скалат

Так само крашанки і писанки, без яких годі собі уявити Великодню в Україні, не мають з християнським культом нічого спільного. Це пережиток з древнього поганства. Але вже в 4-ому столітті ввійшов поганський звичай фарбованих яєць у Великодню обрядовість і розвинувся з культу "червоного яєчка" як символу сонця, а цим і відродження-весни, до писанок, що у своїх орнаментах мали елементи, які вже в давній старовині були знані як символи сонячного божества.

Християнські символи на наших писанках, як риби, монастирі, церковці тощо — це пізніші оздобы, які постали під впливом християнства.

Треба ще сказати, що дівочі забави та хороводи, які донедавна виконували на церковному подвір'ї, як ось хороводи "Великий шум", "Кривий танець" та гаївка "Воротар" — це наслідування мандрівки по небі весняного сонця, а тим самим вони зв'язані з весняним відродженням. Так само деякі гаївки, як "Мак", "Горошок", "Огірочки" — це магічні наслідування весняного росту рослин.

Як бачимо, під впливом християнства з його новими символами витворилась нова обрядовість, змішана із старою дохристиянською. Старі символи поволі "християнізувались" або навпаки — християнські символи набирали значення, зближеного до народніх уявлень.

Це найкраще проявилось у звичаях, зв'язаних у нас із святом Великодня.

(За К. Ластівкою "Українське слово")

ДАВНІ ГАГІЛКИ

А вже весна воскресла, воскресла
Щож вона нам принесла, принесла?
На жіночі рубочки, рубочки,
На дівочі віночки, віночки;
А парубкам шабельки, шабельки,
Щоб ішли до війни, до війни.

Задарів, пов Бучач

ВОСКРЕСІННЯ

(Надія людства у Воскресінні)

— Осанна! Осанна!

Так ви, люди, прославляли,
А тепер, гіпокрити, стоїте
І Пилатові в душу кризите:
«Розгни Його, розгни!»

Немов сам диявол
З глибини пекельної безодні
В один голос крижить:
— Розгни!

І маєте, зого бажали:
На горі Голготі
Висить у муках Богоголовік!
І зугте...?
Останніми словами
Прощає вам ваш вігний гріх.

А ви?
О, невдягні діти Єви,
Стоїте та смієтесь!
Цей сміх століттями лунає,
Щоденно смієтесь під хрестом,
Сміхом страху, ненависти й зневіри.

Але на все ще є надія,
І для наших душ існує вона.
Ми поховали Мугеника в скелі
Та маловіри стерегли,
Щоб гасом уногі не взяли
Тіла його,
Вірні словам Його слуги.

Та святість і сила переможуть!
Бо слухайте!
У ранніх годинах дня,
Загриміла земля
І світло спасіння
Вдарило та розбило
Скелю гріха!
О, радійте, люди!
Хог сміх мерзенний далі ще
Безоднями лунає,
То сходить Світло Спасіння,
Бо воістину,
Христос Воскрес!

Написала Дарія Федєвиз, 15 років,
студ. 2-го курсу Школи Українознавства
в Нобл Парку, Австралія.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Мистецтво і наука

Аркадія Оленська-Петришин і д-р Володимир Петришин — цю молоду, загально відому в нашій американській громаді пару, можна зустріти на кожній більшій нашій імпрезі: чи це відкриття мистецької виставки, чи літературний вечір, чи... вечериці "Червоної Калини". Цю останню нагоду використали ми власне для короткого інтерв'ю з ними для нашого журналу, яке вже давно було пляноване — але подружжя Петришинів кожну пропозицію відсувало "на пізніше". (Либонь, із скромності і не розв'язаного родинного питання, хто з них більше відомий).

Проте гарний настрій вечора, святкова атмосфера, а може спогади про одні давні пластові вечериці ще з 51-го року, на яких цих двоє тодішніх пластунів (він — старший пластун, а вона — юначка) вперше пізнали одне одного — розв'язали язика. У висліді ми не лише довідалися, що бажали, але могли навіть відразу зробити знятки.

АРКАДІЯ ОЛЕНСЬКА-ПЕТРИШИН

Арка Оленська wraz із своєю сестрою Христею виявила зацікавлення малярством і свої мистецькі здібності ще в середній школі, коли вони обидві були надійними ученицями у мистецькій студії покійного вже маляра М. Радиша.

Наслідком цього пішли в тому напрямі її далішні студії і її праця. Після закінчення каледжу пані Арка саме тепер вже кінчає писати свою докторську працю на Чикагівському університеті з історії мистецтва. Одночасно, однак, від 1956 року та від її участі з першими малюнками на малярській виставці молодих, вона відома як одна із найвизначніших наших мисткинь нових напрямів. Досі вона мала вже чотири індивідуальні виставки своїх творів в аме-

риканській галерії в Нью-Йорку, а дві в Чикаго, і в найближчому часі побачимо її картини на великій мистецькій виставці українського малярства в Монреалі.

Картини Аркадії Оленської-Петришин знаходяться в колекціях музею Мистецтва і Науки в Евансвілл, музею Віті в Сан Антоніо, музею Дж. Пібоді в Нашвілі, в галерії університету в Ратгерсі, в Українському Музею в Свиднику на Пряшівщині і в численних приватних колекціях.

"Дівчата в траві", рисунок А. Оленської з 1970 р.

В часі свого мистецького розвитку від 56-го року Арка Оленська-Петришин перейшла від безпредметного мистецтва до зображувальних людських постатей, хоча і в них обличчя без виразу. Теми її образів дуже актуальні, близькі сьогодинішнім загальним проблемам. Саме останньою змістом її картин стало відчуження, відокремлення людей і бажання втекти від довколишнього світу — таке характеристичне для сьогодинішньої молоді.

ПРОФ. Д-Р ВОЛОДИМИР ПЕТРИШИН

Здавалося б, що математичні науки стоять дуже далеко від мистецтва, — але в цьому випадку професійна праця д-ра Петришина зовсім не перешкоджає йому бути не лише любителем мистецтва, але й також гострим критиком та духовим помічником у творчості своєї дружини.

Професійна праця проф. Петришина не обмежується лише до викладів модерної мате-

матики для вибраних студентів, що підготовляються до докторатів на університеті Ратгерс в Нью-Джерсі, а й до широкої, наукової, у міжнародному масштабі. Проф. Петришин — докторант колумбійського університету — є автором 50-тих наукових праць і творцем теорії П-компактних і А-властивих нелінійних операторів.

Саме з цього приводу він брав участь у понад тридцять міжнародних конференціях і конгресах математиків, на які його спеціально запрошують доповідати про свою теорію, що має вже прийнятну назву «теорія Петришина». Останньою він був доповідачем у Німеччині на семінарі про найновіші досягнення і дослідни

у функціональній аналізі, як однієї з модерних ділянок математики, в якому взяло участь 50 провідних світової слави математиків.

**

Подружжя Петришинів — це типові представники 70-тих років нашого сторіччя. Вони стоять кріпко у сьогоднішньому світі, а їхня творчість — її у мистецтві і його в науці — вибилася так далеко поза пересічність саме через зрозуміння сучасного життя та його змагань і вимог.

Ольга Кузьмович

ЧОРНЕ МОРЕ

ЧОРНЕ МОРЕ І ЙОГО НАЗВА

Чорне Море розташоване між Європою та Азією, від північної сторони омиває воно береги України, від південного сходу — Грузії, а від півдня — Туреччини. Від західної маємо Болгарію і Румунію.

З найдавніших часів Чорне море було відоме мореплавцям, про що згадують грецькі історики Геродот та інші.

Старовинні греки називали його «Понт Аксінський», що означає «Негостинне море». Але із часом змінено назву на «Понт Евксінський», себто «Гостинне море» тому, що грецькі мореплавці краще пізнали його, а добробут грецьких колоній на північному побережжі був великий.

Аребські джерела, а також наші літописи (IX-XI сторіччя) називають Чорне море — Руським морем, бож тоді княжі дружинники та купці цілком його опанували. Від XV до XVIII сторіччя Чорне море переходить під володіння Туреччини, і тоді загрозою для їхньої плавби і надбережних міст є несподівані, але повні відваги та очайдушности наскоки козацьких флотилій, що й було причиною нової назви: «зле чорне море». Ця назва затрималася до наших днів у формі «Чорне море», яку утвердило те, що в час негоди-бурі вода прибирала темну-чорну барву. Описи бурі на Чорному морі з початком XIX сторіччя потверджують велику небезпеку кораблів, яких буря захоплювала на одвертому морі.

ЖИТТЯ У ЧОРНОМУ МОРІ

Відомий склад тваринного і рослинного світу Чорного моря небагатий. У ньому налічується 881 вид тварин (Середземне море — понад 6,000). Деякі види рослин і тварин досягають

Ялта, морська пристань.

вийняткового розвитку. Яскравим прикладом цього є величезне скупчення у північно-західній частині червоних водоростей-філофори площею 10 тисяч квадратних кілометрів. З філофори добувається йодина.

У Чорному морі маємо до 180 видів риб, але промислове значення мають: бички, скумбрія, кефаль, оселедці, камбала та інші. У межах Чорного моря і Середземного моря маємо масові пересування (міграцію) риб, що пояснюється відмінами у пасовищних умовах, солоності і температури води. Із початком літа багато риб мандрує із Середземного моря (хамса, скумбрія та інші), але восени повертаються назад. Виллов риби у Чорному морі у 5-6 разів менший ніж в Озівському морі. Великого розвитку набув промисел дельфінів (для добування з них товщу та шкіри).

КЛІМАТ ЧОРНОГО МОРЯ

Клімат Чорного моря у наслідок свого внутрішнього положення узалежнений від довкільного суходолу. Струми повітря мандрують із заходу на схід, який часом порушують північні холодні маси повітря або південні — теплі.

Узимку над морем бувають дощі і мряки, викликані циклонами (від Середземного моря) та антициклонами (з Атлантийського океану). Річний атмосферичний опад є 280 мм. Найбільші мряки є коло Босфору (80 днів на рік). Середня температура води є $+8^{\circ}$. У керчинській протоці та біля Одеси взимку буває лід.

Влітку коло Озівського моря маємо соняшну, лагідну погоду. Маємо тут прибережні вітри звані «бризами», які віють з моря на сушу, а вночі — протилежно. Найбільше холодне побережжя є коло Одеси, — бо чорноморський низ не заступає дорогу північним вітрам.

Кавказьке побережжя, заслонене горами, теплий, дуже лагідний клімат. Це саме має побережжя Криму. Є це «українська Рів'єра» із південною рістнею. Маємо тут далеко більше дощів, як на суші. (Напр. Сочі має 500 мм.).

Із Кавказьких гір віє сильний, але ходоний вітер «бора» в районі Новоросійська, який часто приносить із собою велике знищення. Маємо також сухий і теплий вітер «фен», що ogrіває та не спричинює шкоди.

На Чорному морі маємо грізний вітер «Смерч», який неначе занурюється у воду та витискає її у стоячі фонтанни над плесом моря. Ті водяні фонтанни (стовпи) кружляють по морі і загибель тим, які опиняться у їхньому засягу.

КРИМСЬКА ВІЙНА І СПРАВА МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ СТАНЦІЙ

Над кримським побережжям пройшла буря чародійної сили. Відбувалася тоді «Кримська війна», у якій фльота Англії і Франції допомагала Туреччині у війні з Росією — бльокуючи береги Севастополя.

Був тхий і парний вечір. Стрілка барометра спадала з великою швидкістю. Уночі надлетів страшний вітер, який ранком перейшов у гураган. На морі появилися величезні хвилі. Буря продовжувалася три дні та знищила майже цілу флоту. Цісар Франції Наполеон III звернувся до вченого Левер'є в'яснити причини цієї небуденої та такої несподіваної бурі.

Левер'є звернувся до вчених різних країн, які досліджували погоду-клімат, із проханням подати свої зауваги до цієї справи. На основі одержаних даних Левер'є ствердив, що початок згаданої бурі розпочався на Атлантийському океані та перейшов через Середземне море до Чорного моря. Висновок його міркувань був такий, що треба мати метеорологічні станції по різних країнах, які інформували б про перебіг погоди.

Крим, палац "Ластів'яче гніздо".

Ця його пропозиція була спонукою закладення метеорологічних станцій у Франції та по інших країнах. Сьогодні по цілому світі працюють так станції і на підставі їхніх звідомлень подається точний стан погоди.

Подав ОБ

МОРСЬКИМ РИБАЛКАМ

*Вставай, рибалко! Гаснуть
метеори.*

*В загуслу півніз, б'ються
каюки.*

*Здіймай вітрила і заводь
мотори.*

*Покинь на березі страхи
і матюки.*

*У морі густі ми і душами
високі,*

*І море не приймає жебраків,
Бо мозолі рибальські горноокі
Йому у душу світяться
з віків...*

*Вставай, рибалко! В зоряну
заграву*

*Веди моторів і зовнів політ.
Я заберу твою солону славу
І не віддам солодкою у світ.
Губами хвиль ми щастя н'єм
і горе,*

*І долю нашу н'єм без
вороття.*

*І гим сильніш гойдатиме нас
море,*

*Тим менше нас гойдатиме
життя.*

Микола Вінграновський

ЧОРНОМОРСЬКА ГОРОХОВА ЮШКА І ЩУПАК... НА СМЕРЕЦІ

— Не пушу тай годі! Не мороч мені голови. Десь інші діти сидять вдома, а він претється до табору і ще до якого? до чорноморського...

— Мамо, то хоч скажи чому не пускаєш? З мене вже всі сміються...

— Чому? Бо я вчитала в "Юнаку", що якась груба риба поламала в таборі капітанське крісло... Чи то безпечне місце? Невідомо, що в такому великому озері ще є...

— Мамо, то не була така риба, що плаває! То була риба з Чорноморської Старшини...

— То що то за чорноморець, що не плаває? Де він там узявся? А що то було з тим водолазом, що зустрів на дні озера медведя? І що то за смішне слово "водолаз"? У нас колись скакали до води, нуркували, ходили по дні, а у вас лаять... водолази.

— Мамо, це тільки таборовий жарт. Розказують, що вночі медвідь зайшов до таборової кухні і з'їв решту пирогів, що залишилися після вечері. Пізніше дістав нестравність і як пив воду, пішов на дно...

— А що то за табір, що годують пирогами... А скажи, як то було з тим водолазом, що знайшов на вершку смереки великого щупака? То хіба не водолаз його знайшов, "смереколаз". А що той щупак робив на тій смереці? Щось подібного я ще не чула...

— То було так, і то правда. Один з наших водолазів ходив поміж смереки і побачив щупака з гачком в пащеці й завішеного за линовку на вершку смереки. Наше озеро є штучне і має на дні старий ліс. Але є чудове і називається "Тиха вода"...

— То вже не було якогось більшого озера, правдивого, тільки штучне? Що робить ваша старшина? Ти туди не поїдеш. Я зроблю тобі штучне озеро у ванні, ще й устрою штучну ялинку з минулого Різдва! А замість щупака візьми собі заморожену фльондру із холодильні і будеш мати "Тиху воду!" А що то було із тим літаком, що впав до горохової зупи і пізніше було її чути бензиною?

— Мама наслухається жартів і бере все за правду... За літака підтягали Влодка... Як він пільотував разом з нашим інструктором Вихром, який є правдивим летуном, то присягався, що над табором виразно почув запах горохової зупи з ковбасою! Коли спікував табір, то загостро взяв напрям і літак впав до казана із зупою... Щастя, що зупа була вже літепла і водолази витягнули залогу на суше... То не були жарти! Чотирьох пластунів і двомоторний літак!

— Тим разом твої водолази пописалися... А не шкода було такої гарної забавки? Певно від зупи попсувалася?

— Якої забавки? Та ж то правдивий літак і ми вчимося літати!

— Ти казав, що це все таборові жарти... Уже сама не знаю, **де правда**... Скажи мені ще одне. Чи ви маєте в таборі нічні стійки? По тих усіх страховищах, що я їх бачила на балеті «Квіт папороті», пластова старшина не дозволить на табори по американських лісах! А що коли б тобі привиділась вночі така жахлива кобиляча голова зі світлячими очима, або такий муринський доктор-відьмар? Я вмерла б зі страху...

— Мама переймається такими казками і нашими жартами, а це все виглядає поправді у зовсім іншому навітненні. Прошу пустити мене на табір! Я вже маю своїх зложених сорок долярів...

— Ой сину, то мене журить... І в казках завжди є щось із правди... Риби ломлять крісла, медведі ходять по дні озера, а щупаки сидять на смереках...

Батько читав журнал і здається не чув цієї розмови. Але підсміхнувся і запитав, так увічливо, з усмішкою:

— А чорноморська горохова зупа справді так пахне? Шкода, що я не можу побувати у вашому таборі... Але колись приїду... Може тоді мені відступиш свою репетку горохової зупи? Я думаю, що ми тебе вишлемо на табір! Тільки не бійся кобилячих голів і за квітом папороті ще не шукай... ще маєш час...

Тоді батько пішов до другої кімнати, приніс виписаний чек, заадресував коверт і доручив Юркові кинути зараз до поштової скриньки. Юрко подякував і вискочив через двері мов правдивий щупак.

Батько дивився за сином у вікно і зворушено сказав до матері:

— З нього буде добрий чорноморець... Щоб характер юнака скристалізувався, набрав мужності і віри у свої сили, даймо йому змогу відбувати табори! Тверде життя, дисципліна і праця біля пластових зайнять, забарвлена добрим гумором і юнацькою фантазією, довершить росту молодій людині... Нам треба сильних і характерних пластунів, що займуть наші місця!

Якір, ЧМ

„А ви щасливі ???...”

Я була люта на себе, на телевізор, що так пізно вночі передавав репортаж із Зимової Олімпіади, і на лід, що так підступно покрив сходи на моє подвір'я.

Все це разом, а передусім звичка ще доконче перед сном виносити сміття були причиною, що несподівано для себе і для моїх найближчих я опинилася вночі на станції наглих випадків нашого шпиталю.

Біль у боці не вгавав, і після всіх вступних реєстрацій та виповнених запитників мене положили на ліжку за одною перегородкою в очікуванні на рентгенівські світлинки. Шпитальна бюрократія не працює швидко (а ще коли це по півночі), і я лежала, вдивляючись у стелю і в повній незгоді зі собою та усіма іншими причинами цієї нічної, цілком неприємної “ескапади”.

За завісою, що відгороджувала мене, зчинився нагло рух. Чути було голоси й сுவання ношів; привезли нову “жертву” льоду, їзди автом чи, може, чого гіршого? Забувши про свій біль, я намагалася на підставі звуків поставити “діагнозу”. Не чути крику ні стогону, значить — нічого поважного. Хтось комусь радив успокоїтися, але мені не відомо було, чому. І нагло в шумі різних жіночих та чоловічих притишених голосів вибився різко один, несамото дивний і глухий, що безнастанно почав повторяти: — “Де я є? — Де я є? — Як я називаюся???”

А далі розвинувся незрозумілий діалог. Спокійний, діловий голос дижурної сестри питав знов і знов терпеливо: — “Як ти називаєшся?” — А у відповідь приходило глухе, як відгомін: — “Як я називаюся? — Я щасливий, чи я справді щасливий? — А ви щасливі?”

Ні, це не було безглузде белкотіння п'яниці. У цьому молодому голосі поза завісою було стільки неспокою, стільки неприроднього.

Дижурна сестра пробувала далі: — “Що ти взяв, пігулки, порошок? Як вони виглядали? Де твої батьки?”

А у відповідь далі безконечне: “Як я називаюся? Чи я щасливий? Чи мої батьки щасливі? Чи ви щасливі??...”

Нові кроки наблизилися, а з ними невидима драма за завісою набирала форми. Сестра звітувала коротко, ділово нічному лікареві. Хлопця привезли два інші такі молоді, як він. Були на “парті” в товариша, батьків якого не було дома. Цей прийшов туди з двома іншими. Зажив щось, бо знаків із застрику немає. Ті побачили, що він мав “бед тріп”*), перелякалися і ледве його довели до шпиталю, так боронився. Не знають, хто він, відкіля, хто батьки.

Спокійний голос лікаря почав питання від початку: — “Успокойся, скажи, як називаєшся. Де твої батьки?”

І знов у відповідь: — “Як я називаюся? Де мої батьки? Чи вони щасливі? А ви щасливі?”

Мені було моторошно і холодно від цього голосу й хотілося якнайскоріше від нього втекти. Вже хай це пересвітлення прийде, хоча б і показало зломання! Стільки читається тепер у пресі про діяння наркотиків — але ця перша жива зустріч із ними була куди гірша, ніж усі описи. Яка бідна ця молода людина: чи це є те “щастя”, за яким він шукав, за яким шукають тим самим способом сотки таких, як він? Бідні батьки. Я уявляла собі, як вони ходять від вікна до вікна неспокійні, що їх син не вертається додому, я бачила виразно їхні стурбовані обличчя у непривітливій шпитальній почекальні, їхню безпорадність і німий запит: що робити?...

Вкінці мій лікар прийшов з радісною вісткою. Можу їхати додому — це лише потовчення.

Але мені якось не було радісно, бо голос мого сусіда вдирався, здається, до кожного закутку мізку.

— “Що з ним буде?”

Дижурна сестра, що допомагала мені зібратися, голосно засміялася на моє питання: — “Чого ви цим хлопцем переймаєтеся? Якби ви бачили, скільки тепер в такому стані їх до нас привозять. Як він опритомніє, передамо батькам, і хай вони вже далі журяться”.

Я не відповіла нічого. Але за мною на відхідному далі йшло наздогін те сумне, викликане діянням незнаної отруї питання:

— “Чи я щасливий? Чи мої батьки щасливі? А ви щасливі??...”

ОКА

*) “бед тріп” — це загально прийняте окреслення небезпечної, невідомої реакції на діяння наркотиків.

Пригода з люлькою

Першими в станиці прокинулись від зимового сну "Лиси" — запланували дводенну мандрівку в недалекі гори.

У суботу раненько зібрались у повному виряді на залізничному двірці. Купили квитки і всіли в старий-престарий поїзд, якому кожного року грозить ліквідація. Та не тільки поїзд, а й цілу цю залізничну лінію хочуть ліквідувати, бо нема пасажирів.

З другом своїм Ярком домовились, що висядуть на станції Крітер і звідти підуть у гори, де таборуватимуть. Друг Ярکو має приїхати туди автом, зустрінуться на двірці.

Їхали досить довго — годин зо дві. Поїзд їхав поволі, кондуктор на зупинках виходив поговорити, ніхто не поспішав. Рейки були прокладені майже над самою рікою Гадсон. Ріка ця широка, де-не-де видніють на ній малі острівці.

Забавляючись, хлопці намагались змалювати собі, як тут було, коли ще ці околиці заселяли індіани. Хоч минуло багато часу і над гирлом ріки виріс величезний Нью-Йорк, ріка була, здавалось, така ж сама, як колись давно, а вкриті лісом її береги виглядали ще й тепер дикі й незамешкалі.

— Крітер! — кричав по всіх вагонах кондуктор, хоч крім "Лисів" нікого й не було.

Хлопці висіли й розглядалися по пустому двірці. Але друга Ярка не було й сліду.

— Бойс, — звернувся до них по-англійському продавець квитків, — я тут щось маю для вас, — і простягнув їм український часопис "Свобода".

"Лиси" відразу здогадались, що це від друга Ярка. Пильно розглядали, чи в газеті щось десь не дописане чи підкреслене. Ні, нічого не видко. Та коли розкрили, побачили, що друга картка її попроколювана, наче голкою. Піднесли до світла, думали — може, дорога нарисована, кудю йти. Ні, не дорога. Пробували на всі боки, вкінці виписали за чергою всі продірковані букви і відчитали: "Я вже пішов шукати місця для табору. Ідіть дорогою до моста, а від моста — за моїми знаками".

І справді — кбли "Лиси" вийшли за містечко й пройшли міст на малім потоці, побачили при кінці моста малу стрілку з галузки. За подібними знаками пішли аж під гору, а там прийшлося дряпатись крутою стежкою на велику поляну на узбіччі гори. Тут і зустрів їх друг Ярко.

Присіли, щоб з'їсти привезені канапки і вислухати плян друга. А він був такий: попро-

бують вийти на шпиль цієї гори саме з цього найстрімкішого боку. Аж так тяжко не буде, все таки друг просить, щоб хлопці вважали й не ламали рук чи ніг, бо він "не буде з ними бавитись у няньку".

Зійшли зі стежки і почали спинатись скелястим узбіччям вгору. Притримувались безлистих ще кущів та стовбурів тоненьких дерев, що ними вкрита гора. Першими йшли друг та Олег.

— Друже, дивіться! Тут печера! — здивовано вигукнув Олег.

Справді — за невеликим кущем виднів отвір — вхід до якоїсь печери.

Хлопці засвітили ліхтарки і, схилившись, пройшли всередину. Печера була невелика, з низькою стелею, але можна було стояти, не згинаючись. Посередині печери Олег помітив на долівці люльку. Коли він взяв її в руки — здивувався, бо вона була ще тепла.

— Тут хтось був перед нами, — вирішили "Лиси". — Як це так, що ми нікого не бачили, — дивувались.

Хлопці по черзі оглядали люльку, і тільки Славко помітив, що з одного кінця в ній заткнутий папір. Витягнув його шпилькою, розгорнув, і хлопці побачили на ньому одне слово "ГЕЛП!". Не вірили своїм очам. Ну, невже вони отак не хочучи попали на слід якогось злочину!? Вибігли з печери і почали уважно розглядати околицю — внизу нікого не було видно. Отже

ті “хтось” могли бути піти тільки вгору. Тож — за ними! І от Левко недалеко помітив пачку сірників. Звичайно — могли бути кинуті ким-небудь, але виглядали свіжо, ніби тількищо випали з кишені. Пішли в той бік. Було ясно, що полонений лишає за собою знаки. Друг Ярко розставив “Лисів” широкою лавою, і так вони посувались узбіччям гори. А було нелегко. Наплечники тяжіли каменем, але все нові сліди заставляли забути про труднощі — хотілось рятувати людину.

— Ось гребінець! — показував і тихо шепотів Левко.

— Хустинка — тріумфально підніс білу хусточку Ромко.

— Розсипаний тютюн — показував Андрійко.

Та ось сліди привели їх під сам шпиль гори — під височезну стрімку скелю. З вершка її звисала линва, якою “хтось”, мабуть, видряпався на верх скелі. Можна було туди зайти з боків, які були порослі травою, але для того треба було робити великий обхід і це забрало б багато часу. А тому першим за линву взявся Олег. Цупко вхопив її руками й обняв ногами. Це піднімання вгору йшло поволі, тому друг Ярко післяв кількох “Лисів” бічним підходом.

Ось Олег вже досягає головою кінця скелі, ось вже він вхопився руками за її край.

— Ц-с-с-с, — раптом з пальцем на устах з'явилась тут же подруга Ліда, впорядниця “Мальв”. Тягла його за руки й за наплечник. Олег не знав, що це є — звідки Ліда?!

— Подруго Лідо... — почав, щоб в'яснити, що тут десь бандити, але вона не дала йому докінчити, а вже дві “Мальви” потягли його далі. А Ліда надслухувала, чи близько вже наступний “Лис”.

А на середині скелі “Мальви” палили вогонь і варили щось у казані. Олег підійшов і довідався, що не було ніяких злочинців, що все було заплановане другом Ярком і подругою Лідою як теренова гра. Бо і “Мальви” були в печері, і “Мальви” йшли за знаками і дряпались по шнурі. Тільки, що вони мусіли раніше встати і виїхати з дому.

Андрій і Славко відбули подорож по линві, і в той час саме бічними доріжками надійшли решта “Лисів” і друг Ярко.

Хлопці були трохи лихі на себе, що так захопились рятуванням схопленої людини, а ще більше гнівались у душі на друга Ярка, що він не сказав їм, що це теренова гра. Але “Мальви” таких комплексів не мали, сміялись, співали, частували щойно звареною юшкою, і хлопці вирішили, що друг Ярко не такий злий, то певно була ідея подруги Ліди.

Після обіду сиділи при вогні. Друг Ярко грав на гітарі, подруга Ліда співала. Внизу сріблився Гадсон, над ним літали білі миви. Десь далеко почувся гудок поїзду, що мов гусениця поволі сунувся попри ріку. Бракувало тільки на другім березі ріки індіан, які б слали пластунам знаки димом.

Л. Ю.

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Віднайдіть різниці між одним і другим образком!

Друзі і Подруги! Придивіться добре цим двом образкам і знайдіть на них 15 різниць! Шукайте терпеливо, поки їх не знайдете! Бажаємо успіху!

Розгадка цієї цікавої рисункової загадки під назвою “Чи ви спостережливі?” надрукована в цьому числі на сторінці 25-ій.

Пізнаваймо історію Пласту!

Пл. сен. Ярослав Лучкань, ЧМ

ЯК РОЗВИВАЛОСЯ ЛІТУНСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ У США?

У початках 1960-тих років провід пластової організації в США запитив, що серед старшого юнацтва є щораз менше зацікавлення до звичайної пластової програми. Це давалося запитити найбільше на літніх таборів, на яких число старших юнаків помітно зменшалося. Юнаки після складення другої юнацької проби шукали за новими пригодами та переживаннями, а все ті самі гутірки і той самий спосіб проведення літніх таборів ставали для них нецікавими. Уже у 50-тих роках частину цієї порожнечі виповнили морські табори, але це не розв'язувало проблеми, зокрема при загальному гоні молоді до технічних споруд. Отже треба було дати нашій молоді більший вибір і більшу можливість для розвитку зацікавлень юнаків.

Розглядаючи ці проблеми, я почав думати про впровадження літунського пластування на практиці у систему пластового виховання. Із цього приводу у 1963 році я увійшов до бурави ККПів на пост діловода літунського пластування, виготовив організаційний правильник для літунського пластування і взявся до організування зацікавлених літунством юнаків.

Перший літунський табір на "Бобрівці" 1964 рік. Зліва на право: ст. пл. Я. Лучкань, ЧМ — капітан, ст. пл. Ю. Кузьмич, ЧМ — 1-ий асистент, ст. пл. З. Рейнарович, ст. пл. Б. Зуб, пл. розв. І. Бережницький і пл. розв. Б. Домбчевський — члени.

Рік 1964. Уже в цьому році, за допомогою 25-го кур. УСП-ів "Чорноморці", вдалося влаштувати перший літунський табір над озером "Трикутник" коло "Бобрівки" в стейті Коннектикат. Я став комендантом того, ще досить бідного чисельно, табору. Прибуло чотири учасники: ст. пл. З. Рейнарович, ст. пл. Б. Зуб, пл. розв. І. Бережницький і пл. розв. Б. Домбчевський. Функцію першого асистента виконував ст. пл. Ю. Кузьмич.

Почалась праця. Ізпершу теоретичне навчання літунства, а після практичні зайняття в літаку типу

"Цесна" 172, що його ми мали протягом чотирьох днів. Важним тут було, щоб схопити конкретні можливості розбудови літунського пластування та бачити відношення юнаків до цього задуму. Виявилось, що цей малий гурток юнаків сприймав цю новість із великим зацікавленням, великим удолуванням та яскравим бажанням поширювати почате діло. Це додало охоти до дальшої праці та було важливим доказом, що літунське пластування може принести поважні користі у пластовій виховній системі.

Рік 1965. З ініціативи ККП-ів та особистих старань ст. пл. З. Онуфрика, старшопластунські курені організували спеціалізаційний табір у морському, літунському та гірському пластуванні.

Усі учасники (16 із США і 6 із Канади) були поділені на групи й кожна з них проходила п'ятиденний вишкіл у гірському, морському і літунському пластуванні. КПС США і станиці покрили більшу частину коштів, що дало можливість мати кращого літака типу "Пайпер" 235. Із цього таборування, пл. сен. М. Пежанський зробив 16 міліметровий фільм, що його опісля висвітлювали у станицях і на таборах.

Висліди укладеної праці були вже видні. У станицях Гартфорд, Бріджпорт і Філадельфія оформилися три літунські крила, а юначки й старші пластуни почали проявляти охоту брати участь у літунському таборуванні.

Рік 1966. Цього року до програми морського табору для пластунів і пластунок, що відбувся над озером "Плезант" включено частину про літунське пластування. Однією з атракцій на таборі був лет літаком типу "Пайпер" 180 до міста Ваффало на посвяченні пам'ятника сп. п. Сірого Лева.

Рік 1967. Згідно з програмою спеціалізаційного дня пляново відбулась Міжкрайова Пластова Зустріч у Канаді. Програмою проводили члени 16-го кур. УСП-ок "Чорноморські Хвилі" і 25-го кур. УСП-ів "Чорноморці", але погода, брак часу, а головне, непридатність терену не сприяли літунському літаком і це відпало з програми, хоч літак типу "Цесна" 150 був до диспозиції. Проте велике скупчення молоді дало можливість добре поінформувати присутніх про літунське пластування.

Рік 1969. Під кінець серпня, з рамени "Чорноморської Ради" відбувся морський-літунський табір на острові озера Тиха вода ("Стілвотер") в Адірондакс. Було це нове місце, дуже гарне і придатне для таборування. При одному кінці озера є привітне, мале левище і там ми тримали літака типу "Цесна" 172.

Рік 1970 був найуспішнішим. Морсько-літунський табір відбувся на островах озера Тиха вода в Адірон-

дакс. Всіх учасників було 48 осіб. З цього 22-х учасників, 11 учасниць і 15 осіб проводу.

Учасники морсько-літунського табору на острові озера "Тиха вода" в Адірондакс, серпень 1969.

Літунський табір, 1970 р. в Адірондакс. Зліва на право: ст. пл. Богдан Гермак — капітан, пл. розв. Ярема Паславський, пл. розв. Роман Заяць, пл. сен. Ярослав Лучкань — адміністратор й інструктор літання.

В часі таборування відбулась велика теренова гра, в якій взяла участь ціла наша фльота та один літак. Для порозуміння між собою, ми вживали пушок-говорущок (вокі-токі).

Рік 1971. В останньому році втретє морсько-літунський табір відбувся на островах "Тиха вода" в Адірондакс. Всіх учасників і членів проводу було 89. Саме число зацікавлених спеціалізаційним пластуванням імпозантне, проте успіх табору через велику кількість учасників не надто великий.

У проводах таборів були: пл. сен. Я. Лучкань — опікун й інструктор літання, пл. сен. Р. Рондак — опікун, ст. пл. Адя Бойдунік, капітан табору пластунок, ст. пл. Оксана Хомут — 1-ий асистент, ст. пл. Олег Колодій — капітан (1-ий тиждень), ст. пл. Теодор Костюк — капітан (2-ий тиждень), ст. пл. Зенон Стахів — 1-ий асистент і адміністратор цілого табору, ст. пл. Роман Зазуля — 1-ий асистент (2-ий тиждень). Цього року я мав поміч в літунському інструктажі — ст. пл. Оля Цегельська-Кордуба провадила другим літаком.

З дотеперішніх вислідів у літунському пластуванні можна вже зробити деякі висновки. Не зважаючи

на наполегливі старання, українська молодь замало цікавиться справами літунства. У нас існує якийсь страх до літунства та неясне усвідомлення цього значення, що його має теперішнє літунство у світі. Тому поширювання літунського таборування натрапляє на опір. Найважливішою справою є брак кваліфікованих людей, а при цьому охочих взяти на себе обов'язок організувати та провадити літунські крила. Вsetаки частина перепон є вже проломаною. Я вірю, що в майближчому часі летунські табори побільшаться і створять старшому юнацтву можливості знайти для себе місце в Пласті.

У МОРСЬКО-ЛІТУНСЬКОМУ ТАБОРІ

— "Скобі!", "Агой!", "З добрим вітром" вітаємо Вас у морсько-літунському таборі "Ясні зорі — тихі води". Табір розташувався на трьох островах водозбору "Тихої Води", сорок миль на північ від Ютіки, п'ятдесят років назад віддалений від цивілізації та шістдесят мільйонів гальонів води від берега.

— Між іншим, не журіться болем у руках, як поведете три милі до острова, то не будете чути болю (ані рук..).

— Ага! Вже доплили (три години пізніше). Перед вами бачите головний пляж. Ці змерзлі, тремтячі плаваки — це учасники курсу водного рятівництва, що його провадить ст. пл. Л. Витвицька.

— За нами пристань для моторівок. Ті юнаки, що стоять довкола лодок та втягають бензиновий, ароматний дим моторів — чомусь не можуть при звичаїтис до свіжого повітря. Зараз моторівка вискочить з пристані, а за нею водний лещатар. Дивись, як чудово лещата розтинають хвилі, як гарно лещатар перевернувся й запоров носом у воду. Нічого, він ще навчиться їздити краще.

"Чорноморці" у таборі 1971 р. Вправи вітрильниками.

— Ось там табір юначок, хоч я знаю, що вас, молодих хлопців, це не цікавить. Зараз за закрутом таборова кухня, і вір мені, молодий друже — твої мрії будуть частіше в кухні, як у дівочому таборі. Наші кухарі, "побратими" Андрій Дурбак і Олег Гановський, додають чару й романтики до тих щоденних помиїв, що їх вони називають "суп ді жур".

— Через потік лежить острів, де таборують старші пластуни під проводом ст. пл. Андрія Храпливого. Коли "Чорноморцям" треба ставити сітку до відбиванки чи шоглу на вітрило — вони кличуть Андрія. А тепер побачите острів, де таборують юнаки. Вони пильно вправляють сигналізацію, навігацію, метеорологію, астрономію й морське піонерство — тобто підготовляються до нападу на кухню. А там бистра "еліта" підводних повзунів вправляє водолаження під проводом Любка Олесницького.

Ранній звіт: 1-ий асистент ст. пл. З. Стахів звітує капітанові О. Колодієві.

— Знаєте, чому ми цього тижня маємо переважно гарну погоду? Наш капітан, ст. пл. Олег Колодій, і 1-ий асистент, ст. пл. Зенон Стахів, хочуть гарно опалитися. Зате на другий тиждень будуть дощі, морози й вітри, і наші "північні" Чорноморці, ст. пл. Т. Костюк і Р. Зазуля, переберуть провід табору. Тому, що острів, де є дівчата, звернений до сонця, провід їхнього табору, значить ст. пл. Адя Бойдунік і Оксана Хомут, привезли досить "каппертону" на цілі два тижні.

— Добре пообідайте, бо після обіду поїдете літаком. Бачите, там на небі зближаються до нас два літаки? Один провадить ст. пл. Оля Кордуба, а другий, що летить догори ногами, пів метра над водою, це пл. сен. Славка Лучканя.

— Між іншим, після вечері ми вправляємо легку атлетику до змагань УСЦАК-у в Торонті. Ми біжимо по дорозі до лісу. Часом біжить за нами якийсь ведмідь, але ми всі виспортovanі і втечемо. А як навіть котрий зашпортається, то наш "медик" Ярko завжди готовий допомогти. Його дуже легко знайти, бо він завжди "лікує" дівчат.

— Завтра буде мандрівка. Поставите вітрила з дощовиків на канойку і спуститесь у воду в ранній мряці. За чотири години заїдете на кінець озера, де є гарна поляна. Там заграєте у "футбол" і вернетесь назад опівночі при допомозі зоряної навігації і звичайного щастя. Але тепер ще про мандрівку не думайте, бо ввечері будемо мати велику ватру. Тут є учасники з усіх сторін США і Канади, отже між ними повинні бути різні таланти. І маємо багато талановитих "Чорноморців". Ви знаєте, що на наш табір приїхав навіть один "Лісовий Чорт"? Хочє пізнати наш стиль пластування. Кажє, що з-зовні ми виглядаємо, як кандидати до "Хрестоносців". Ви ще трохи замолоді на це — але тут є багато таких. Чи знаєте, що тут разом майже сотня таборовиків?

Ст. пл. Б. Ганушевський вчить таборовиків нових українських пісень.

— "Куди ти втікаєш? Пожди!"
— "Це забагато для тебе? Тобі мама не дозволить?"
— Ти хочеш поїхати на піонерський табір? Чому? Щоб бачити там дно таборового басейну? Чи тому, що хочеш відпочинку?"

— "Але тут є товариство, дружба, більше пригод в одному дні, ніж за цілий тиждень у піонерському таборі! Тут є можливість ініціативи, самодіяльності, чар незнамого, дівоче товариство, дух пластування, все, що захочеш".

— "Тебе це все не цікавить. Ти хочеш до мами? Бери весло. Подорож назад є швидша. З вітром у плечі запливеш до пристані за дві години. Доброго вітру!"

Ст. пл. Богдан Поритко учасник табору

НАМ МОРЕ ПО КОЛІНА (Таборова пісня для юнаків)

Чи є в світі кращі хлопці, як веселі «Чорноморці»? Зі сміхом в табір приходять і весело час проводять. Через сон також сміються й під водою, як зійдуться... І старшина все з гумором верховодить в нас табором. З усміхом встаєм раненько й засипляєм солоденько... В нас є завжди дисципліна, хоч нам море по коліна! «Чорноморці» ми є браві, всі рухливі, сильні, жваві, Як пристало пластунам, Чорноморським козакам... У лісах — то ми вовки, а в полі — як щупаки. Мов ті скоби ми літаєм, астронавтів доганяєм... Дві смереки — наш табір, де на небі повно зір І моряцька свобода, бо навколо є вода...!

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

У березневому числі “Юнака” ми подали коротко про початки української вишивки та звідкіля взяли її різnorodні мотиви. Тепер хочемо наших Подруг ознайомити із способами виконання, добром правильних кольорів та характеристичними рисами для поодиноких частин України.

Різноманітні композицією і технікою українські взори мають засадничі риси, що надають їм питоме народне обличчя:

Спосіб виконання: низ, заволокання, настилювання, вирізування, мережка, гапт, підбирування. Стіби позалінні, переміткові, кручені, хрестикові. Ці різnorodні способи вишивання виступають або поодинокі, або кілька разом.

Мотиви: В загальному вони геометричні, навіть рослинні та тваринні. Рослинні і тваринні мотиви стилізовані, не наслідують природи ані формою, ані кольорами. Наприклад: квіти не мають відтінків кольорів, а листочки ніколи не є зелені.

Побудова взорів: Узори побудовані так, що поодинокі мотиви можна вибрати і вишивати окремо.

Кольорування: Це одна з головних притаманностей українського народного орнаменту. Українська вишивка постала на білому, жовтому або сірому тлі, і все кольорування достосоване до цього тла. Кольори вдатно підібрані й згармонізовані. Загально вишивки чорнобріві на вигляд, чорні нитки розводять взір, а червоні й вишневі заповнюють певні площини. Старовинні вишивки однобарвні — білі, чорні, червоні або двокольорові — червоне з чорним або синім, чорне з червоним. У різних узорах, залежно від місця походження, виступають додатки жовтого, помаранчевого, зеленого, часом синього і фіолетного.

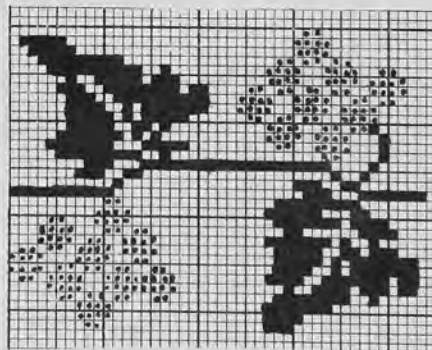
Деякі частини українських земель витворили собі свої власні уподобання щодо взорів й гармонізації кольорів. На їх постання впливали довкілля та географічне положення даної частини, природа, зайняття людей, наставлення до життя та зовнішні впливи.

На Полтавщині взори виконані настилюванням й вирізуванням, виступають білі або в делікатних, блідих, молочних кольорах, або у відтінках синіх, сірих й бронзових.

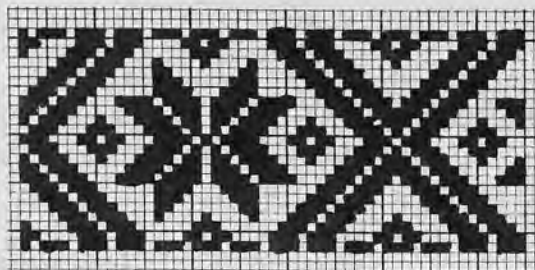
полтавський

На Київщині хрестикові взори геометричні й рослинні, бувають чорні, червоні або червоночорні. Взори земель Центральної України делікатні, прозорі та вишивані м'якими, ніжними кольорами. Рослинний орнамент неначе відбиває вільний, безмежний український степ.

київський

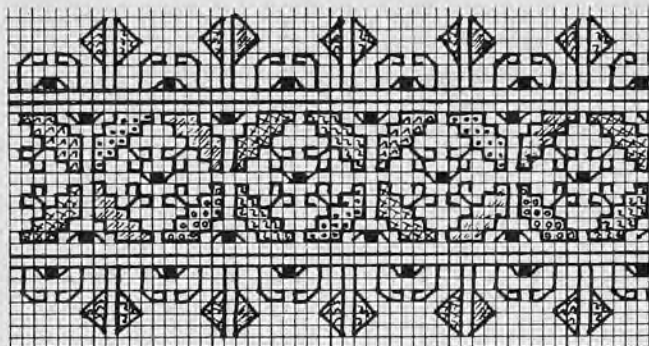
Волинські й поліські взори дуже старі й геометричні. Неприступні поліські болота не допускали новіших впливів. Поліські перетикані взори тільки червоні з малою домішкою чорного.

волинський

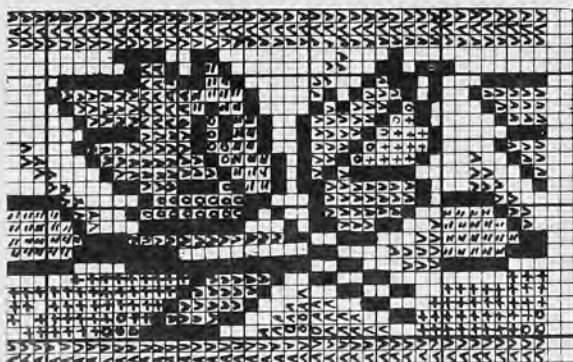
Поділля відбило рільниче зайняття його мешканців і вплив природи, вплив чорної зораної землі. Взорі є солідні, масивні, тягнуться темними смугами — наче рілля. Переважно низинні й хрестикові. Кольори чорно-червоні, з малою домішкою жовтого.

Буковинські взори мають найбільшу різноманітність швів. Переважають червоні й жовті кольори у різних відмінах.

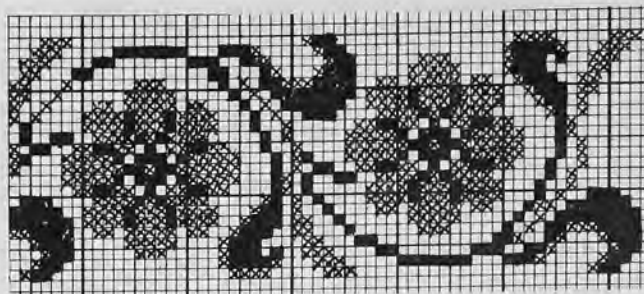
буковинський

Гуцульські взори, низинні й хрестикові, найбільше пишні і скаля кольорів широка. Взорі старі й геометричні, бо гори не допускали різних чужих впливів. Життя серед буйної гірської природи відбило свій слід на різнобарвних вишивках. Кольори розкішні, як гірський краєвид, але прекрасно зливаються в одне.

гуцульський

Деякі частини нашої землі витворили свої відміни вишивок. І так, наприклад, деякі подтавські взори є чорно-жовті. Сокальські рослинні взори є або зовсім чорні, або чорно-червоно-

сокальський

жовті. Зеленого кольору взагалі не вживають. У яворівських вишивках переважає червоний колір, з додатком жовтого, помаранчевого і зеленого.

Українські взори й кольори, передавані століттями з роду в рід, затрималися до сьогодні і є найкращим доказом однакових орнаментальних форм і одної, тяглої української культури.

Ст. пл. Галя Бродович

- Треба бути ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником свого журналу!

ЩЕ СЬОГОДНІ ВИШЛІТЬ \$7.50

на передплату за «Юнака» за 1972 рік, а одночасно пішліть

ДАТОК НА ПРЕСФОНД СВОГО ЖУРНАЛА «ЮНАК»

якщо Ви досі цього не зробили!

- Передплата за «Юнака» за два роки (1972 і 1973) є замість \$15.00 лише \$14.00 так, що можете заощадити \$1.00, якщо платите \$14.00 за два роки.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO

Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

5-ТИЙ КОНКУРС ДОПИСІВ ДО „ЮНАКА”

Проголошений у червні 1971-го року 5-тий вже з черги конкурс дописів до “Юнака” юнацтва Пластової Станиці в Нью-Йорку закінчився як звичайно традиційно на станичному апелі з приводу святкувань 22-го січня. Апелъ відбувся в цьому 72-ому році в неділю, 23-го січня, при великій кількості пластуниів і пластунок та батьків пластової молоді.

У конкурсі, який підготувала і провела, як минулими роками, пл. сен. Марта Ярош, взяло цим разом участь лише 11 юнаків і юначок із 16-ма дописами.

Учасники V-го Конкурсу Дописів до “Юнака” юнацтва Пластової Станиці в Нью-Йорку.

Жюрі, в склад якого входили: відомий поет і активний член т. зв. Нью-Йоркської групи, інж. Богдан Бойчук, пл. сен. д-р Василь Тершаковець, виховник і педагог, та пл. сен. Ольга Кузьмович, редактор “Юнака”, після обговорення надісланих дописів признало такі нагороди:

I. Молодше юнацтво (11-14 років)

1-ше місце — не признано нікому.

2-ге місце — пл. уч. Уляна Суська із 18-го Куреня УПЮ-ок; назва твору: “Табір”.

2-ге місце — пл. уч. Олесь Кузишин із 3-го Куреня УПЮ-ів; назва твору: “Пригода на безлюдному острові”.

3-тє місце — не признано нікому.

II. Старше юнацтво (15-17 років)

1-ше місце — пл. розв. Оля Стасюк із 18-го Куреня УПЮ-ок; назва творів: “Старі голови”, “Товариш” (вірші).

2-ге місце — пл. розв. Нестор Близнак із 3-го Куреня УПЮ-ів; назва творів: “Перемога”, “Під каменем”, “XXX” (вірші).

3-тє місце — пл. розв. Христя Дармограй із 30-го Куреня УПЮ-ок; назва творів: “Пелюстка”, “XXX” (поетична проза).

3-тє місце — пл. розв. Людмила Канюга з 30-го Куреня УПЮ-ок; назва твору: “Проти надії сподіватись” (нарис).

Окремо відмічено допис пл. розв. Андрія Рака про “Експериментальний табір юнаків 71 р.”, який з уваги на цікаві спостереження і пластову тематику буде поміщений на сторінках “Юнака”.

Вислід конкурсу проголосила пл. сен. М. Ярош, а нагороди у формі книжок і малих грошових нагород для першунів вручила учасникам конкурсу пл. сен. О. Кузьмович.

Пл. сен. Марта Ярош, організатор Конкурсів, складає побажання нагородженим.

Цей конкурс у Пластовій Станиці Нью-Йорк, проводжений послідовно п'ять років, дав неабиякі висліди та багато цікавих і вартісних дописів для нашого журналу. Прикро отже, що зацікавлення ним у минулому році помітно зменшилося, а тим самим і зацікавлення юнацтва журналістичною діяльністю. Досі слідами Пластової Станиці в Нью-Йорку пішла лише Пластова Станиця у Філадельфії, яка провела один подібний конкурс. А де інші великі станиці? А де Торонто, в якому діє найбільша пластова станиця у світі і де одночасно “Юнак” виходить на світло денне.

О. К.

УСМІХНИСЯ!

Під час одного з численних закритих процесів в Україні суддя питає оскарженого:

— А що ви робили 10-го жовтня 1954 року о годині п'ятій після полудня?

Підсудний: — Сидів дома і одним оком дивився на годинник, а другим на календар!

За “Новим Шляхом”

**ВІРШІ, НАГОРОДЖЕНІ У V-ому
КОНКУРСІ ДОПИСІВ ДО "ЮНАКА"
1-шим МІСЦЕМ
У ГРУПІ СТАРШОГО ЮНАЦТВА**

«СТАРІ ГОЛОВИ»

Старі голови, посивілі;
Сидять...
Сидять і розмовляють з такими, як вони самі...
Нераз каже:

«А пам'ятаєш того й того з сусіднього села?
І відповідь:

«Пам'ятаю».
А я слухаю і дивуюся;
Ті люди з минулого — прозорі постаті,
Місця — гужі, віддалені...
Я їх не знаю.

Але вони, ті старі голови —
Говорять, нагелі вгору це було;
Ніби між ними і тими людьми і подіями
Не було цілого континенту і гверть століття.
Скільки томів історій в тих головах!
І як мало уривків я знаю!
Думаю:

«Як би це все записати;
лиш сісти і записати все — так, як вони
говорять?»

Може, колись...»
Але йому знімати минуле з запорошеної полиці
гасу?

Лиш ім його там; минуле — для його дітей...
Тих старих голів, що можуть дібратися до
нього.

А ми — ми жиймо для майбутнього — так, як
вони жили...

Ті старі голови,
Що тепер сидять і розмовляють,
З такими, як й вони самі...

**

**«ТОВАРИШ»
(для Уляни)**

Хто товариш, а хто лише знайомий?
Є різниця.
Може бути лише знайомий...
Але ніколи лише товариш.

Знайомий — скаже «гай» тобі,
Коли йдеш попри нього з опущеною головою.
Товариш — зупиниться і запитав, що злого...
Ти йому скажеш ти не скажеш, все таки він
запитався.

З товаришем можеш говорити,
Довго говорити, розказати все, питати поради...

І він слухатиме, не перебиваючи, не глузуючи,
поки не скінчиш.

І ніхто не буде знати, про що ви говорили,
ніхто, крім вас...

Кажуть: «Чоловік не є островом».
Але є півострови, самотні люди, що стирчать
в суспільстві,

Не мають місця в життю...
Ім треба — товариша.

Пл. розв. Оля Стасюк
18-тий Курінь УПЮ-ок в Нью-Йорку

~~~~~
Малює перо

Пнуся я по дубі високім,
Лізу по гилляці широкій.
Насіння деревця подорозі розкидаю,
Листям захист свій захищаю.
І як досягну свою мету —
Вершечок того деревця;
На хвильку зупинюся
І попнуся вниз знова.

Пл. розв. Ксеня Одежинська

**

Хвилями накидало —
мабуть, з сердитого моря
хвилями припливало.
Надії підкреслені снами,
пісні волі — оспівані нами.
Повні сили могутньої,
в душах волі майбутньої.
Об скелю перепон розбивались
і по воді піною розсівались.
Хмарою полинули вони;
як ті соняшні промені,
по віки не загинули...

З гасом і мрії наших снів
розпускаються з вітрами,
і вертаються в море,
де і оживуть...

Пл. розв. Ксеня Одежинська

ВЕЧІРНІ РОЗМОВИ МУХИ З КОМАРЕМ

— Приємно, правда, Мушко, що наші читачі не забули нашого прохання з листопадового числа і відповіли на листа Андрія з Австралії.

— А ми з таким сумнівом питалися, чи може, хтось нам напише...

— Розуміється, перша, як звичайно, відізналася Америка. Але що лист був адресований з допискою "особисто" до друга Андрія, то ми musili аж питатися авторки, чи можна його публікувати, щоб не впасти в таку халепу, як з другом Колосом.

— Але бачиш, наша подруга з Джерзі Сіті була більше великодушна й дала свою згоду, що можемо дати друкувати її листа, а в черговому числі помістимо думки на цю тему з Канади.

**

Дорогі друзі: Муха і Комаре!
(Особисто до пл. розв. Андрія!)

Я прочитала Твій лист в "Юнаку" якраз, коли підготувляла свої сходи́ни. Думаю, що Ти порушив дуже важливі думки, хоча деякі з них вже "колишні", Я, думаю, маю право Тобі на них відповісти, бо веду юнацький гурток, і хоча я вже у старшому пласту́нстві, але все ж близько віком до Тебе, і напевно немає між нами "джерейшен геп".

1. До пластових проб: Лише перша проба є теоретична (або більше теоретична, ніж другі). А щодо того, чи має́ться свій т. зв. "челлендж" при пробах, то думаю: так, бо Ти мушиш при них уживати свій розум і своє знання. Як Ти можеш належати до організації, коли не знаєш добре, як ця організація постала і чому далі існує?

2. До юнацьких сходи́н: Це може бути вина впорядників, коли сходи́ни для юна́цтва зле підготовані або проведені. Але Ти і всі в Твоєму гуртку мають право піддавати ідеї і вибирати програму, яка буде Вас цікавити. Ось, для прикладу, знаю, що один впорядник проводив сходи́ни на тему "екології", і це не лише дуже

цікавило юнаків, але й було дуже близьке і практичного і теоретичного пластування.

3. Твої погляди про іспити вмілостей я розумію, але заввага про третю пробу не слухна. У нас тут у США вирішено, що не будуть звільняти з юна́цтва без третьої проби, і багато куренів УСП завжди вимагали до прийняття третьої проби. А що торкається неактивності старшого пласту́нства, то я Тобі можу з власного досвіду сказати, що коли ходиш до школи, працюєш, належиш до студентських чи інших організацій (крім Пласту), тоді не так легко віддавати Пластові багато часу — але як хтось хоче, то завжди той час і всупереч усьому знайде. Старші пластуни, що в Пласті неактивні, то це ті, які просто байдужі до всього.

4. Я з Тобою погоджуюся, але однак мушу сказати, що одержати 4-те юна́цьке відзначення не є так легко. Виконувати 14 обов'язків пластуна в теорії — це легко говорити, але спробуй їх усіх виконувати на практиці. Побачиш, що це зовсім не легко.

5. Що торкається таборів, то вони залежать від Тебе і від Твоїх друзів. Як Ти їдеш на табір з охотою та зацікавленням — тоді Ти маєш вдоволення. Табори повинні бути поділені за пластовими пробами, бо для Тебе як розвідувача не є цікаве те, що для прихильника. Але думаю, що коли б у нас було більше спеціалізаційних таборів, тоді вони б Вас юнаків більше цікавили.

Я знаю, що все те, що я Тобі написала, Ти напевно вже нераз чув від інших пластових друзів. Але вір мені, ціла суть пластування залежить виключно від Тебе. Як Ти свої роки в Пласті сам промарнуєш, як Ти не маєш охоти до співпраці, до дружби — тоді ніякі найкращі ідеї, думки, зайняття Тебе не притягнуть ближче.

Скоб!

Ст. пл. І. Сіра

УСМІХНІСЯ!

— Бачиш, моя дорога, щоб тобі доказати, що я є не все такий розсіяний, хочу тобі пригадати, що вчора я взяв з ресторану, де ми були, не лише свою, але і твою парасольку — каже професор до жінки.

— Так, лише ти не думав про це, що ані ти, ані я не мали зі собою парасолі, бо погода була прегарна...

ЩО НОВОГО В ПЛАСТІ

— Організаційна Комісія ЮМПЗ на терені США видала вже дальші обіжники з інформаціями про Зустріч, з яких подаємо нашим читачам найважливіші для юнацтва доручення.

I. Зголошення до участі в ЮМПЗ-72 всіх уладів та членів Пластприяту має бути закінчене при кінці травня 1972. Для того слід:

1) Виповнити та вислати через свою частину (пластуни далекого віддалення безпосередньо до Організаційної Комісії ЮМПЗ-72) — карту зголошення ЮМПЗ-72. (Карті зголошення будуть своєчасно розіслані в терен).

2) Вплатити оплату на ЮМПЗ-72.

3) Придбати потрібний особистий, гуртковий та курінний виряд.

4) Перевірити свій пластовий однострій, чи він відповідає обов'язуючим **приписам** про пластовий однострій, і його відповідно доповнити.

Проводи поодиноких пластових з'єднань (гуртки, курені, коші, станиці) подбають про те, щоб всі кандидати на учасників ЮМПЗ-72 — були своєчасно зголошені в організаційного референта ЮМПЗ-72.

II. Виряд учасників Зустрічі.

В основному особистий виряд учасника ЮМПЗ-72 буде такий, як таборовий виряд на один тиждень таборування. **Повний і правильний однострій є обов'язковий.**

Крім того, гуртки і курені таборів УПУ мусять придбати ще такий збірний виряд:

1. **До куховарення** — казани, сковороди, черпаки та прилади до їх миття; кухонки типу "Колеман" або на дерев'яне вугілля "чаркоал", плахти до накривання кухні від дощу.

2. **До піонерських робіт** — сокири, топір, пилка та прилади до їх гострення, лопатки, лива, шнурки до в'язання тощо.

3. **До таборування** — шатра, польові ліжка, спальні мішки, гумові матраци до надування, евент. речі для прикрашення місця свого таборування, полотняні мішки на воду, пластичні мидниці до вмивання, ліхтарі, найкраще електричні тощо.

4. **До репрезентації** — курінні та гурткові прапори, знамена, тотеми, емблеми — (з тим, що знамена мусять бути пристосовані до вивішення на щоглу), експонати на виставку, одяги на ватру, спортовий однострій, для юнаків пластові палиці для пописового впоряду тощо.

5. **Інший** — підручна аптечка, спортовий виряд, спеціалізаційний виряд, музичні інструменти, народні убори.

III. Мистецька програма ЮМПЗ — юнацтво.

Вона охоплюватиме такі ділянки: виставку творчості, конкурси, збірні виступи юнацтва, показ народньої та історичної ноші, показ пластових одностроїв, виготовлення історії куренів УПУ-ок і УПУ-ів.

Виставка творчості юнацтва охоплює експонати з ручних робіт — майстрування, малярства, різьби тощо. Юнацтво братиме участь у виставці куренями або самостійними гуртками. Експонати повинні бути пов'язані з пластуванням і віддзеркалювати тему 60-річчя Пласту. Експонати слід привезти зі собою.

Конкурси індивідуальні та групові:

а) рецитації творів сучасних поетів з еміграції і в Україні;

б) драматичні виступи з пластовою і непластовою тематикою;

в) співочі точки гуртків чи куренів;

г) інструментальні виступи;

г) танкові виступи;

д) скечі на пластову тему;

е) покази народніх звичаїв.

Пояснення: Метою конкурсів є дати змогу молоді проявити її мистецькі здібності та уподобання. Щоб не накидати теми згори, дається змогу вибору. Кожний з куренів може вибрати одну чи більше ділянок, що їх готуватиме до конкурсу. Точки першунів буде можна вжити в програмах ватер чи мистецьких виступів.

Збірні виступи юнацтва охоплюватимуть:

а) Обряд обжинок, що його виведуть головні дівчата з США, з малою кількістю хлопців, та обряд весілля, що його введе Канада.

б) Ритмічна руханка дівчат до музики.

в) Показовий впоряд хлопців з палицями.

г) Виведення збірної картини: емблеми ЮМПЗ-72 — хлопці і дівчата.

г) Показовий марш частин юнацтва із смолоскинами на святкову ватру.

До помочі для опрацювання хореографії запрошено ст. пл. Уляну Шмериковську до обжинок і ритмічної руханки, до виведення емблеми пл. сен. Романа Петріну і пл. сен. Остапа Савчинського, до показового -впоряду юнаків ст. пл. Анатолія Кардашинця.

Ватри:

Курінні ватри, в яких точкуватиметься такі елементи: помисловість в доборі теми ватри, спосіб її запалення, програма, проведення, участь і співпраця куреня як цілості тощо. Включення ватер до точкування має за мету по-

глибити розуміння пластової ватри серед юнацтва, а також дає можливість вибрати кращі точки і включити їх у програму святкової ватри.

У мистецьку програму буде включений також показ української народної та історичної ноші і пластових одностроїв від заснування Пласту.

Історія куренів УПЮ-ок і УПЮ-ів. Мистецька комісія плянує видати коротку історію куренів УПЮ в США і Канаді, включаючи туди відомості про патрона і цікаві фотознімки з діяльності куренів.

Де і як таборуватиме юнацтво США влітку 1972 р.

1. Окружні виховні табори:

а) *Вовжа Тропа*: для юнаків і юначок у часі від 1-го до 22-го липня 1972 р. та у часі від 22-го липня до 12-го серпня 1972 р.

б) *Новий Сокіл*: для юнаків і юначок у часі від 1-го липня до 22-го липня 1972 р.

в) *Писаний Камінь*: для юнаків і юначок у часі від 1-го липня до 22-го липня 1972 р.

г) *Зелений Яр*: для юнаків і юначок у часі від 25-го червня до 8-го липня 1972 р.

г) *Вестфілд, Вінскансен*: для юначок в часі від 1-го липня до 22-го липня 1972 р.

Для юнаків в часі від 22-го липня до 13-го серпня 1972 р.

2. Табори для спеціального призначення:

а) *Табір розвідувачок на «Вовчій Тропі»* в часі від 8-го липня до 23-го липня. Призначений для юначок, що закінчили 14 років життя і мають відбуті три юнацькі пластові табори. Організує 2 К. УСП і 17 К. УПС «Перші стежі».

б) *Піонерський табір для юнаків розвіду-*

вачів на «Вовчій Тропі». Дата не устійнена. Число учасників обмежене.

3. Вишколи:

а) *Вишкіл до 2-го ступеня новацьких виховників і виховниць* від 22-го липня до 5-го серпня 1972 р. на «Новому Соколі».

б) *Вишкіл до 2-го ступеня юнацьких виховників і виховниць* у часі від 22-го липня до 30-го липня 1972 р. на «Писаному Камені».

в) *«Школа Булавних»* — Міжкрайовий вишкіл провідниць таборів УПЮ-ок для юначок розвідувачок і для старших пластунок у часі від 24-го червня до 8-го липня 1972 р. Організує 2 К. УПС і 4 К. УСП «Ті, що греблі рвуть».

г) *«Лісова Школа»* — Міжкрайовий вишкіл провідників таборів УПЮ-ів для юнаків і розвідувачів, що закінчили 16 років життя, і старших пластунок у часі від 24-го червня до 8-го липня 1972 р. в горах Кетскіл, біля Гантеру, Н.І. Організує 3 К. УПС і УСП «Лісові Чорти».

наша пошта

● Дорогі Друзі! — Всі членки нашого Куреня передплачують "Юнака", який є дуже цікаво редагований. Ми знаємо, що редагування такого журналу дуже коштовне. Тому наш Курінь посилає \$20.00 на пресфонд "Юнака". Одночасно закликаємо всі інші курені пластових юначок прилучитися до нашого почину та скласти відповідний даток на пресфонд нашого "Юнака". — Скобі — **За Провід 40-ого Куреня УПЮ-ок ім. Книгині Ольги в Боффало, США**: пл. розв. Оленка Чмола — курінна, пл. розв. Оксана Головата — курінний писар, пл. сен. Оксана Бережницька — зв'язкова. — Від Адміністрації: Щиро дякуємо за гарне "пластове добре діло".

● Дорогі Друзі! — Посилаю Вам \$50.00 як даток на пресфонд "Юнака" від членів нашого 10-ого Куреня УПС "Чорноморці". Вам і Редакції "Юнака" бажаємо щастя, здоров'я і дальшої витривалості у Вашій важкій муралній, але одночасно надзвичайно важливій і корисній видавничій праці. — Скобі і "Доброго вітру"! — **За Провід 10-ого Куреня УПС-ів "Чорноморці"**: пл. сен. Володимир Пилишенко — курінний та пл. сен. Михайло Лялька — курінний касир. — Від Адміністрації: З правдивою присемністю дякуємо славним "Чорноморцям" за цей вияв прихильності до "Юнака" та признання для нашої праці. Робимо це тим охочіше, що цього листа прислав нам наш випробований друг та довголітній співробітник-ілюстратор, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун з Рочестеру, США.

ПІДГОТОВЛЯЄМОСЯ ДО 3-ОЇ ПЛАСТОВОЇ ПРОБИ.

ЯК ЗДОБУТИ ПРОБИ ГРЕБЦЯ?

Не багато із наших юнаків та юначок, що підготовляються до 3-ої юнацької проби, знають про це, що тільки трохи більше зусилля та зацікавлення вистачає, щоб поруч проби скоба чи вірлиці ще зробити також доповнення на ступінь скоба-гребця або вірлиці-гребця.

Це є ступені вмілостей в ділянці морського пластування. Ці вмілості може перевірити провідник морського пластування в булаві крайового коменданта (комендантки) або інструктори з цих ділянок.

Вимоги до цієї проби поміщені в окремій книжечці п. н. "Морське пластування", яка вийшла за дозволом Головної Пластової Булави в 1960 р. як "Записки Українського Пластуна" ч. 29. Крім звичайних вимог до третьої проби, щоб здобути вмілість гребця, треба знати: 1) суднознавство, 2) навігацію і 3) морську мудрість. Треба також розуміти значення Чорного моря, знати головні історичні постаті, що відіграли важливішу роль в українському мореплаванні, історію та розвій морського пластування, гасло і поздоров морських пластунів.

Треба також доконче відбутися, у характері учасника, один морський табір або курс та ви-

вчити добре напам'ять "Слово морського пластуна".

Усі ці умілості можна доповнити після зложення проби скоба чи вірлиці або одночасно — залежно від місцевих обставин.

1971 року у США, де морсько-літунський табір відбуло майже сотня учасників, є надія, що зацікавлення пробою гребця помітно зростає — тимбільше, що "Молоде Життя" має вже в продажу відзнаку скоба-гребця, яка коштує 1.50 ам. дол. і є дуже гарно виконана. Вимоги до проби можна також дістати у "Молодому Житті". Пробу затверджує і надає ступінь скоба-гребця, або вірлиці-гребця, крайовий комендант пластунів (крайова комендантка пластунів) на внесок референта морського пластування. Але виповнення вимог до цієї проби із ділянки морського пластування може перевіряти і затверджувати тільки провідник морського пластування або його інструктори.

Увага! Увага! В "Молодому Житті" можна дістати відзнаку пластуна скоба-гребця в ціні 1.50 ам. дол. Також можна тепер купити по зниженій ціні "Альбом 50-річчя Пласту". Коштує він 16.25 ам. дол. разом з посилкою до замовляючого. Користайте з цієї нагоди!

ДО НАС ПИШУТЬ:

● Пересилаємо чеком \$22.50 на три дарункові передплати "Юнака", за які прошу висилати Ваш журнал незалежним юнакам чи юначкам. Ці гроші зібрано під час цьогогорічної новорічної зустрічі членів Купеня УПС "Карпатські Вовки" в Торонті і призначено згідно з постановою останніх сходів членів нашого Купеня на дарункові передплати "Юнака". — Скобі — За провід Купеня УПС "Карпатські Вовки" в Торонті: пл. сен. Зенон Татарський, Торонто. — Від Адміністрації: Щиро дякуємо за Ваше "пластове добре діло".

● Дорогі наші Друзі! — Ми, пластові юнацтво з Ютихи, США, дуже любимо нашого "Юнака". Тому посилаємо свій пластовий заробіток (\$25.00) на пресфонд "Юнака". Нас в Ютиці є 9 юначок і 4 юнаки. Всі ми творимо три малі юнацькі гуртки і належимо до Пл. Станиці в Сиракузах. "Юнака" читаємо охоче і кожного місяця чекаємо, коли він завітає до наших домів. Бажаємо, щоб наш "Юнак" тримався на висоті та й нас туди підтягав. — З пластовим привітом: Скобі — Гурток УПЮ-ок "РОМАШКИ", Гурток УПЮ-ок "СОЛОВЕЙКИ" і Гурток УПЮ-ів "ПАРТИЗАНИ", Ютика, США.

МИСТЕЦТВО ДРУКУ

У "Юнаку" за грудень м. р. була стаття та ілюстрації до неї — зразки двох шрифтів азбуки кирилиці, які віддзеркалюють українську національну особливість у мистецтві друкування.

Статтю ми написали на підставі матеріалів з України, тож не дивно, що в поданій азбуці бракує букви "г", а зате є інші букви, яких нема в сучасній українській азбуці.

На згадану статтю zareагували наші читачі. Це вразувало нас, бож таке було її завдання, щоб справою культури українського друку і мови цікавилися читачі "Юнака".

Нашою помилкою було те, що ми відразу не подали потрібних інформацій про проблему букви "г" в Україні та наявності інших старих букв у поданих зразках шрифтів.

Як відомо, в офіційній азбуці, яка обов'язує тепер в Україні, бракує букви "г" через те, що вона створює перепону до злиття мов в СРСР. Довгими роками на сторінках офіційної преси там велася дискусія на тему цієї букви. Відомий знавець української мови — письменник Борис Антоненко-Давидович написав був статтю п. н. "Буква, за якою тужать". Це викликало гостру опозицію офіційних чинників і нагінку на редактора. Інші букви у шрифті подані на те, що доводиться у виїмкових випадках користуватися і цими буквами тим, які мають діло з літературою старої доби.

Доповнюємо шрифт буквою "г", бо вона необхідна в українській мові й азбуці. Наша мова фонетична, ми маємо багато слів з цією буквою, наприклад: гегати, гніт, гава, ганок тощо. Ми вдячні авторам запитів у справі згаданої статті, бо вони активізували дуже важливу та актуальну справу.

Т. Г.

наша пошта

● Пересилаю \$24.00 на пресфонд "Юнака" з розпродажу 16 примірників книжки ред. Романа Рахманного з Монреалю під назвою "Червоний сміх над Києвом".

Ці книжки продала пл. юначка Наталка Турченко з Філадельфії, США. Як Тобі, дорогий "Юначе", відомо, увесь прибуток із розпродажу цієї книжки її видавець, пан Петро Плевако із Парижу, призначив на розбудову наших молодечих журналів, за що ми всі йому дуже вдячні. — Скобі! — Ст. пл. Наталка Стрілецька, Монреаль, Канада.

— Від Адміністрації: Докладніше писали ми про кольпортаж згаданої повище книжки ред. Р. Рахманного в "Юнаку" за грудень 1971 р. При цій нагоді ще раз дякуємо за прихильність і допомогу для "Юнака" авторові і видавцеві книжки п. н. "Червоний сміх над Києвом", як також тим усім, що її продають, а прибуток з продажу книжки передають на пресфонд "Юнака". — Хто черговий зробить таке "пластове добре діло"?

Замість квітів на свіжій могилі

бл. п. МИКОЛИ ЯСЬКОВА
з Торонта

Батька нашого пластового друга, пл. рез. Юрія Яськова, складаємо \$50.00 на пресфонд "Юнака".

ЧЛЕНИ 3-ого КУРЕНЯ УПЮ-ів
ім. Симона Петлюри, Торонто

Замість квітів на свіжій могилі

бл. п.
СТЕФАНІ НАСТЮК

незабутньої Бабусі нашого пластового Друга, Івана Настюка, складаємо \$10.00 на пресфонд "Юнака".

ПРОВІД І ЧЛЕНИ
17-ого Куреня УПЮнаків
ім. Дмитра Байди Вишневецького
Клівленд, Огайо, США

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- ✧ Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки ✧ содові води
  - ✧ морозиво ✧ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
  - ✧ шкільні і канц. приладдя ✧ українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

СМІЛІ БАЖАННЯ У ПЕРШИХ ДНЯХ ВЕСНИ

27-го березня 1971 р. зібрався гурток "Фіялки" з 14-го Куреня УПЮ-ок ім. О. Кобилянської на одноденну мандрівку.

О 8-мій годині вранці ми зустрілись при Валландському каналі. Минули канал та пішли в напрямі Макфорланд Парк біля Ніагари. Пройшли 10 миль, приготували обід. З'їли квасольовий гуляш і випили сік з яблук.

Щоб побачити доволішній терен, вилізли ми на дерево. Повертаючись назад майже впорожні, могли й поспівати. Ішли, ішли та дивувалися — чи дорога над річкою ніколи не скінчиться?.. При кінці мандрівки навіть трохи пошакрували. А ви нікому не скажіть!??

Скоб!

Вітають учасниці цієї мандрівки з гуртка "Фіялки", 14-ий Курінь УПЮ-ок ім. О. Кобилянської, Ст. Кетерінс, Канада.

Пл. розвідувачки: Ірина Венгловська, Леся Грабовецька, Рома Кухар, Діана Фіцик, Оріся Шенчук

КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНІ ФІЛЬМИ

**Святослава Новицького
з Нью-Йорку**

**будуть висвітлені
в Торонті
6-ого ТРАВНЯ**

год. 7-ма і 9-та вечора
в Інституті св. Володимира
вул. Спадайна 620

7-ого ТРАВНЯ
год. 3-тя по пол і 6-та веч.
в залі "Українського Дому"
вул. Крісті 85

СУСПІЛЬНИЙ ПРОЄКТ СУСК-у

Цього року, як і в минулому, Союз Українського Студентства Канади (СУСК) подав до уряду проєкт для суспільних організаторів. Але цього року проєкт трохи змінений і буде виглядати так: Головний наголос буде на підготовлення та фільмування програм для "Кейбел Телевізії". **Буде 8 центрів в Канаді**, в яких будуть працювати по два студенти: один буде фільмувати програми, а другий буде організувати допоміжні комітети і підшукувати тематичні матеріали для програм. Він також буде включатися в суспільно-громадську працю даного осередку, крім цього будуть два продукційні центри: в Торонті і Вінніпезі, де будуть працювати п'ять студентів над спеціальними програмами, які були б

до вжитку іншим центрам. Мета цього проєкту — створити сітку "Кейбел Телевізії" по черз Канаду з засобами всеканадського обміну.

Друга частина проєкту подібна до проєкту з останнього року. Студенти будуть брати участь в суспільно-громадській праці в малих місцевостях, головню на заході Канади, де є велика кількість українського населення. Цього літа ми хотіли б вислати по одному студентові до Сидней (Нова Шкотія), до північної Манітоби і до північної Британської Колумбії досліджувати українське населення в тих околицях, навіязати з ними контакти і розповсюджувати загальні інформації про українців в Канаді.

Ми також шукаємо декілька студентів на координаційну працю різних ділянок.

Аплікацію можна набути від:

1. місцевого центру "Канада — Менповер",
2. місцевого Відділу КУК-у,
3. місцевого голови Українського Студентського Клубу,
4. бюро СУСК-у, адреса:

Ukrainian Canadian University
Students' Union

67 Harbord St., Toronto 4, Ont.
Tel.: (416) 921-8544

Приймаємо аплікації до 15-го квітня. Особисті інтерв'ю відбудуться від 15-го квітня до 1-го травня. Всі студенти будуть повідомлені 1-го травня.

Торонто, 22 березня 1972 р.

Марко Бойцу
голова СУСК-у

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

**Єдина пластова крамниця
у США має на складі:**

✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ альбоми, різьби, вишивки, кераміку, філателію ✦ українські національні прапори, книжки, шкільне приладдя і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

**302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.**

НХДА7Е09
ХОДА7АЕ

Розгадка рисункової загадки п. н. "Чи ви спостережливі?" з "Юнака" за квітень ц. р.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

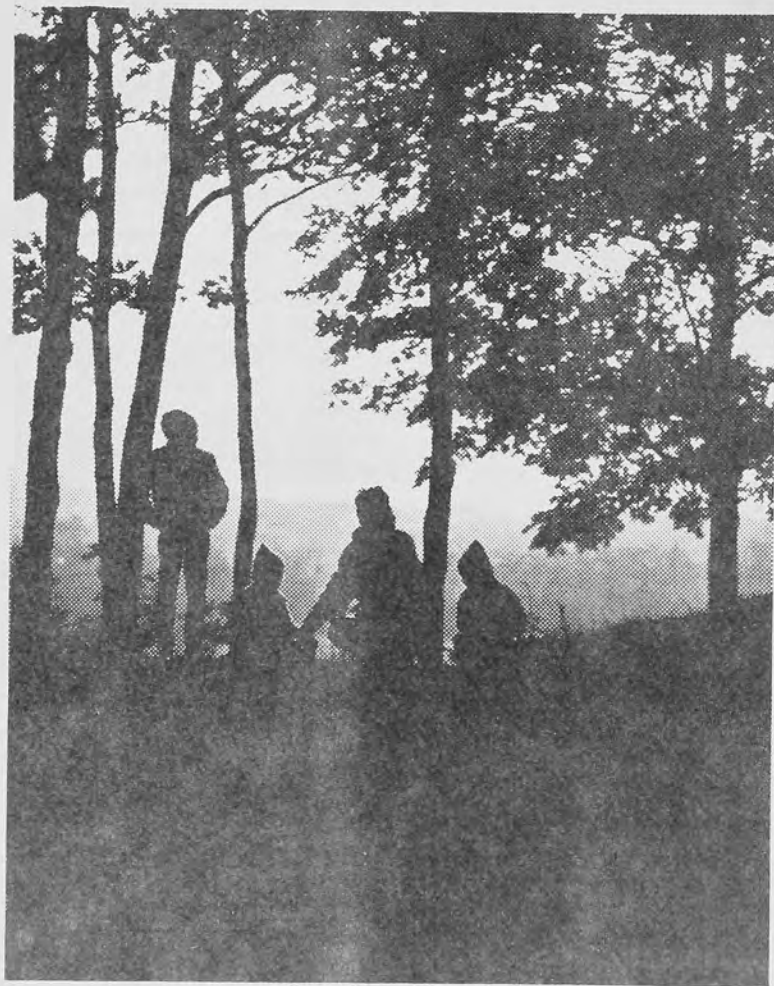
Українського Робітничого Союзу

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ**

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога оналічлим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в анрлійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСоюзу; до його головного організатора на Канзду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 266-1775 або до Гловної Канцелярії УРСоюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

КАНАДЦІ!...

Щороку приблизно 60 тисяч осіб з усіх частин світу стають канадськими громадянами.

Можливо, що ви також прожили в Канаді декілька років і думаєте про прийняття громадянства. Якщо ви в числі тих, які можуть стати канадськими громадянами, Канада радо вас прийме в ряди своїх громадян.

Ви зможете довідатися, чи ви маєте право прийняти канадське громадянство, відвідавши один із нижченаведених судів відділу громадянства Канади. Там вас радо приймуть, дадуть вам відповіді на всі ваші питання та допоможуть вам виповнити вашу анкету.

Якщо ж ви не можете відвідати однієї цих установ, то напишіть до однієї з тих, яка знаходиться найближче до вас, і вам вишлють всі деталі відносно громадянства.

COURTS OF CANADIAN CITIZENSHIP:

55 St. Clair Avenue East
TORONTO, Ont.

150 Main Street West
HAMILTON 10, Ont.

70 King Street North
WATERLOO, Ont.

360 St. Paul Street East
ST. CATHARINES, Ont.

Federal Building
Room 304
19 Lisgar Street South
SUDBURY, Ont.

Dominion Public Building
5th Floor
457 Richmond Street
LONDON, Ont.

Federal Building
5th Floor
185 Ouellette Avenue
WINDSOR, Ont.

Federal Building
1st Floor, 269 Main Street
WINNIPEG, Man.

150 Kent Street
9th Floor
OTTAWA, Ont.

Canadian Imperial Bank
of Commerce Bldg.
10th Floor, 1867 Hamilton Ave.
REGINA, Sask.

Sir Alexander MacKenzie Bldg.
9828 - 104th Avenue
EDMONTON, Alta.

Oil Exchange Building
Suite 300
309 - 7th Avenue S.W.
CALGARY, Alta.

1075 Georgia St. West
VANCOUVER, B.C.

Customs House
816 Government Street
VICTORIA, B.C.

Centennial Building
6th Floor
Corner Sackville & Granville Sts.
HALIFAX, N.S.

McLean-Spear Building
77 Vaughan Harvey Blvd.
P.O. Box 828
MONCTON, N.B.

Commerce House
1080 Beaver Hall Hill
Room 2100
MONTREAL, Qué.

Ви також можете звернутися листовно на таку адресу:

Citizenship Registration Branch
National Building, 130 Slater Street
OTTAWA 4, Ontario

*Government of Canada -
Gouvernement du Canada*

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»

які вплинули від 19 лютого до 28 березня ц. р.

Датки весільних гостей під час "пластового весілля" ст. пл. Ірини Свергун ("Шостокрила") з Торонта із ст. пл. Орестом Гарасом ("Будлака") із Ст. Кенерінс, що відбулося в Торонті 22 травня 1971 р.	\$63.98
10-ий Курінь УПС-ів "Чорноморці"	50.00
3-ій Курінь УПЮ-ів ім. С. Петлюри в Торонті, замість квітів на могилу бл. п. Миколи Яськова, батька їхнього пластового друга, пл. юн. Юрія Яськова	50.00
Гуртки УПЮ-ок "Ромашки", "Соловейки" і УПЮ-ів "Партизани" з Ютики, США	25.00
пл. юн. Наталка Турченко, Філадельфія, США, з продажу брошури ред. Р. Рахманного п. н. "Червоний сміх над Києвом"	24.00
40-ий Курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги в Боффало, США	20.00
пл. сен. Роман Сторощук, Ошава, Канада	10.00
17-ий Курінь УПЮ-ів ім. Д. Б. Вишневецького в Клівленді, США, замість квітів на могилу бл. п. Стефанії Настюк, Бабусі їхнього друга Івана Настюка	10.00
пл. сен. Ліда Стасюк, Боффало, США, від членів ОП УПС у Боффало, як неприйнятий гонорар пл. сен. Михайлом Витягловським із Дітройту за зроблені знімки під час Великої Ради УПС у жовтні м. р.	10.00
Гурток "Конвалії", 4-ий Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки, Торонто	6.00
пл. юн. Ярка Коморовська, Філадельфія, США	6.00
4-ий Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки, Торонто, із коляди у світлиці для старших при Відділі Української Суспільної Опіки в Торонті	5.00
пл. сен. Оксана Генгало, Філадельфія, США	5.00
мгр. Михайло і Анна Бардини, Торонто, замість квітів на могилу бл. п. Евфрозини Келебай з Торонта	5.00
пл. юн. Маруся Сидір, Клівленд, США	4.80
пл. сен. Юрій Раковський, Гайтесбург, США	4.00
ст. пл. Андрій і Марта Дурбаки, Чикаго, США	4.00
пл. юн. Оксана і Ірина Юнки, Джонсон Сіті, США	4.00
ст. пл. Орест Сторощук, Ошава, Канада	3.50
Ірина Вірчук, Мейпелвуд, США	3.50
пл. юн. Роман Бойчук, Торонто	2.50
пл. юн. Зенон і Андрій Лебеді, Торонто	2.50
пл. сен. Христина Навроцька, Нью-Йорк, США, замість дарунка на іменини для приятельки в Лонг Айленд, США	2.50

Оксана Рак і М. Ш. О., Лонг Айленд, США	2.50
пл. юн. Ірка Дичок, Іслінгтон, Канада	2.50
пл. юн. Христия Яворська, Ньюарк, США	2.50
пл. юн. Борис і Марта Шепертицькі, Вінніпег, Канада	2.50
пл. юн. Андрій і Марія Мадаї, Філадельфія, США	2.50
ст. пл. Роман Зазуля, Торонто	2.50
пл. юн. Христия Дорожинська, Савт Голланд, США	2.50
пл. юн. Лариса і Роман Лижники, Торонто	2.50
пл. юн. Юрій Заваць, Торонто	2.50
пл. юн. Зенон Бурштинський, Чикаго, США	2.50
пл. юн. Люба і Леся Бойки, Едмонтон, Канада	2.50
пл. юн. Марта Навроцька, Нью-Йорк, США	2.50
ст. пл. Ігор Рак, Нью-Йорк, США	2.50
пл. юн. Роман і Леся Довгі, Едмонтон, Канада	2.50
пл. юн. Володимир Держко, Торонто	2.50
ст. пл. Данило Сенік, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. Ігор Савчук, Вудсайд, США	2.00
пл. юн. Леся Воловець, Торонто	2.00
ст. пл. Оля Ткачук, Ст. Катерінс, Канада	1.50
пл. юн. Ігор Лукомський, Нью-Гейвен, США	1.50
пл. юн. Андрій Кириченко, Елізабет, США	1.00
ст. пл. Богдан і пл. юн. Леся Сененки, Джерсі Сіті	1.00
пл. юн. Євген Котик, Джерсі Сіті, США	1.00
пл. юн. Орест і Ігор Говди, Едмонтон, Канада	1.00
Петро Німировський, Нью-Йорк, США	1.00
Борис Ширай, Люівіл, США	1.00
пл. юн. Ольга Одосій, Філадельфія, США	1.00
пл. юн. Оксана і Уляна Плавюки, Грімзбі, Канада	1.00
ст. пл. Богдан Кришталович, Парма, США	0.50
пл. юн. Ігор Каленій, Ошава, Канада	0.50
Разом у цьому списку	\$376.78

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохасмо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

пл. сен. ЮЛІЯНА САВАРИНА
з Чикаго, США

склали датки на пресфонд пл. журналів: \$15.00 пл. сен. Ераст Буратинський, по \$10.00 — пл. сен. Ярослав Войнаріський, пл. сен. Роман і Галина Залці, пл. сен. Ярослав Кокорудз, д-р Павло Турчула, пл. сен. Юліан Юринець, по \$5.00 — пл. сен. Ісидор Комаринський, пл. сен. Ірина Пеманська і п. Роман Проців, \$3.00 — пані Дарія Яршевич і \$2.00 — пані Іванна Городиська. Разом \$85.00.

Крім того Провід Осередка Праці УПСеньйорів і Старшини Пластової Станиці в Чикаго склали \$25.00 на пресфонд журналу "Пластовий Шлях".

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

● Ощадністеві
вклади без права
виписувати чеки

● Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

5¹/₂ %

6¹/₂ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.

140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

● літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: 75 центів

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!